

P. Beller Tilmann

ÁLTALAD, ÉRTED

Családnapok, 1998

A magyar schönstatti családok kiadványa
Óbudavár

Isten akaratának megismerése

Kentenich atya azt szokta mondani, hogy a „korszellem” és a „korszelleme” két külön dolog. A negatívumot nevezte korszellemnek, a korszelleme az, ami a Jóisten üzenete számunkra. Ez nagyon érdekes. Sok idő kell hozzá, amíg igazán megtanuljuk, hosszú időre van szükség, hogy az Egyház megtanulja, de meg kell tanulnia, mert Isten így vezeti az Egyházát.

Egy olyan korban élünk, ami nagyon gyorsan változik. A politikai fordulat csak egy rész. A politikai fordulat, amit átéltünk, csak egy nagyon kicsi dolog. Ami sokkal nagyobb ennél, az az, hogy egy új világ jön létre és az embereknek egy egész új életérzése. Pl. tízezer éven keresztül az emberek szállítóeszköze egy kocsi volt 4 keréssel. Az a kocsi, amelyikben Petőfi Sándor ült, és az, amelyik tízezer évvel ezelőtt Jerikó utcáin gördült, lényegében ugyanazon az elven készült. Egy doboz 4 keréssel.

Ma repülünk. Ha valamilyen üzenetet akart az ember régen átadni, akkor írt egy levelet és egy küldönc elvitte, vagy átkiáltott vagy füstjeleket adott. Ennyi volt az összes lehetőség... Ma pedig, ha akarok, odatelefonálhatok Schönstattba a munkatársaimnak. Az emberek között egy egészen új viszonyal állunk szemben. Ha az ember ezt a nagy fordulatot látja, akkor a kommunista társadalom és a nyugati demokratikus társadalom közötti különbség egy apróság. A változás megy tovább. Az Egyháznak pedig még mindig középkori arca van. Ez nem maradhat így. Kentenich atya így fejezi ezt ki: Egy nagy átalakulás korát éljük. Ezért kell, hogy halljuk Isten szavát, amit a kor által mond. Ezt elkezdték.

Van még egy forrása Isten akaratának megismerésének. Ez a pápa és a püspökök szava. A pápának nagyon fontos a kétezredik év. A 2000. évre felkészülésképpen az elmúlt évben Krisztust állította erőteljesen a középpontba. Ebben az egyházi évben különösképpen a Szentlélekhez fordulunk. Ez érdekes.

Mi a Szentlélek? Egy lélek, mi ez? Most éppen, amikor bejöttem, a körükben volt egy lélek. Az egész közösségnek egy lelke volt, és ez megnyilatkozott. Ez lélek. Ilyet a Jóisten is létrehozhat. Először észre kell venni, hogy van lélek. Ha ez a Jóistentől van, akkor Szentlélek. Ezt most megvizsgálhatjuk. Örültek, amikor újra találkoztunk. Ez emberi szellemiség volt-e vagy Szentlélek? Még sose kaptak tőlem pénzt. Néha jól el lehet szórakozni, amikor előadást tartok, de emiatt nem volt az öröm. Jaj, de jó, itt van, kis színház lesz!

Ha szeretik egymást az emberek, az valami más. A Jóistenben is van ilyen az Atya és a Fiú között. A Szentháromságban van egy Lélek, mert szereti egymást az Atya és a Fiú, és ez a Lélek. Fiam, szeretlek! Atyám, szeretlek! Ez a lélek. Ez a lélek a közösségünkben ugyanaz. Ez a Szentlélek. Amikor szeretjük egymást, a Jóistenhez vagyunk hasonlók. A házaspárban ilyen légkör van, szeretet, lélek van köztünk. Fel fogjuk fedezni, hogy mit jelent a házaspár számára a Szentlélek. Mit jelent a mi számunkra.

Ezek a mi megismerésünk forrásai. A saját történetünk az összes nehézségünkkel együtt, a vágyódásunk, ami nekünk tetszik, ami értékes számunkra, a lelkünk hangja, a kor hangja, az Egyház szava. Még van, amit meg akarunk nevezni, a kinyilatkoztatás: a Szentírás, az Egyházban élő hagyomány és a létrend. Hogy ezt az egészet leegyszerűsítse, összefoglaló módon Kentenich atya mindig három forrást nevezett meg: A létet, a kort és a lelket, ezt a három forrást.

Mi után vágyódunk, mi mozgat bennünket?

Az életünkben az, ami nehéz vagy szép volt, a Jóisten ajándéka, amit a szívünkbe adott, hogy odaadjuk. Ez az Úr angyala, aki jön hozzánk. Ez a nehézségünk, a bűneink, az örömeink és a vágyódásaink is.

Milyennek kívánom a házasságunkat? Ha ezt megkérdezik, akkor már a kezdet megvan. Egy kis akácfa csemete nem szeretne fenyővé lenni, se rózsává. Pedig a rózsza szép. Egy kis akác olyan belső tendenciát hordoz magában, hogy növekedjen. Ez a kis akác még nem nagy akác, és azért a vágyakozása az, hogy nagy akác legyen. Ha Önök ketten egymással arról beszélnek, hogy milyenek szeretnének lenni, akkor azt, ami Önökben van, és amit a Jóisten Önökbe helyezett, megtalálják.

Természetesen a kis akác depresszióssá is válhat. Róbert a legjobb éveiben a mezőgazdaságban dolgozott. Ő ezt tudja. Egy kis akác depresszióssá válhat. Akkor azt mondja: Jaj, olyan kicsi vagyok. Soha nem leszek nagy akác. Hogyan hat ki a depresszió? Nyomorékká válik a kis akác. Keressek egyszer a kis akácokat. Egész kicsik maradnak. Nem lesznek naggyá. Ezek a depressziós akácok. Barátaim, ez szép, ugye? Ezt persze én találtam ki.

A növényeknek lelkük van. A növény lelkét megérintheti egy ember. Ezt újra és újra felfedezik. Aztán újra elfelejtik. Németországban azt mondják, a virágokkal beszélni kell. A növények érzik a légkört. Az emberek is érzik a légkört, a lelkületet. Ha egy olyan ember közelében élek, aki

megvet engem, az fáj. Ha egy olyan embernél vagyok, aki gyűlöl engem, lebéni. Ha egy olyan ember közelében vagyok, akinek nagy öröme telik bennem, az érezhető. Ha az Egyházat elfogja a depresszió, az nem a Szentlélek, hanem egy emberi vagy egy ördögi lélek. Ez is lehet.

Nem szeretnék egy füzetet nyitni, amibe beírják a vágyaikat? Lélekben ilyenekké szeretnénk válni, és ily módon rátalálnak saját magukra. Vagy azt írják, hogy hol éltünk át nagy örömet, vagy hol voltak nehézségek. Istennek van Önökhöz szóló személyes szava. Azt kívánom, hogy az előttünk álló 4 nap alatt elkezdjék. Sok pap szava erőtlen, mert nem az életből jön. Nagyon érdekes ez a Gyuri. Azt mondta, jó beszélgetés volt. Azt mondta németül: az tetszik a Schönstatt-mozgalomban, hogy olyan konkrét, a mindennapi életről van szó.

Ha minden prédikáció így kezdődne, hogy a pap elgondolkozik a saját nehézségein, mi fáj, mi nehéz: azt mondja, most meg kell oldani ezt a nehézséget, és ez fontos az egész plébánia számára. A plébános szívében kezdődik a plébánia élete. Vagy ha a plébános leírja, mi a vágya. Ezen lehet tovább dolgozni.

Talán felváltva egymás után írják a füzetükbe ezt: Gyuri: ez az én vágyakozásom... Később Kati: Hát Jóisten, ez az én vágyakozásom... Leírjuk és hallgatjuk, mi van a másik szívében. Találjunk egy utat. Ha ez sikerül, akkor 5 év után Róberték a szemináriumban tanítják, hogyan készítsük a prédikációt.

A másik oldal: Mi az, ami ma az embereket mozgatja? Mi mozgatja ma a családokat, a keresztényeket, a magyarokat? Először azt mondják, amit megfigyeltek, és nem azt, amit az újságban olvastak vagy valahol hallottak. Amit látnak, a diákjaik, munkatársaik. életében. Milyennek látják őket?

Egy kicsit gyakoroltatni is szeretném Önökkel a megfigyeléseket. Így szeretné ezt Kentenich atyánk is. Megfigyelték, hogy mi mozgatja ma a magyarokat? Nem szeretném azt mondani, hogy az anyagiasság mozgatja az embereket. Azt mondta, hogy az ismerősei új házba költöztek, és csak arról beszéltek, amijük van, és amijük nincs. Egy ilyen konkrét megfigyelésben benne van az egész világ. A magyarok ma materialisták. Egészen brutálisan. Karl Marx boldog lenne. Arról beszélnek, amilyük van, és amilyük még nincs. De látják, ezt konkrétan meg kell figyelniük, és akkor sok megfigyelést össze kell egymással hasonlítani. Feltesszük a kérdést, ismerünk mi is olyan embereket, akiknél ez hasonlóan van?

Hogy van ez saját magunknál. Egy új táskám van. Nagyon örülök, mert nagyon praktikus. Nem azért örülök, mert új materialista vagyok. És valami

fáj a szívemben: sose lesz Mercedeszem, mert a schönstatti atyák szegények. A mennyben sem lesz Mercedesz, mert ott a gondolat gyorsaságával tudok utazni, és ezért az életemben nem lesz soha Mercedeszem. Ez fáj. Materialista vagyok. Mi mozgatja az embereket?

A magyarok rendszerváltása olyan volt, hogy egy személyvonat ment az egyik irányba, és onnan át kellett ugrani egy ellenkező irányba menő gyorsvonatra. Minden relatív. Nincs állandó érték. A gyermeknek vett rágható könyvön kék a sündisznó. Az sem állandó, hogy a sündisznó barna. A gyermekeink korosztályát látjuk a legveszélyeztetettebbnek.

A kor szavának értelmezése

Van egy pozitív és egy negatív összetevő, ez a kettő együtt van. A Szentlélek és az ördög is ott lehet ugyanabban az áramlatban. Az a feladatunk, hogy ezt a kettőt tisztán szétválasszuk. Ha ezt eltévesztjük, akkor valami jót tudunk mondani, de nem tudjuk az embereket vezetni. Amit mondunk, az nem ad erőt.

Vannak áramlatok, amelyeknél úgy van, mint a nemzetiszocializmus a keresztvívvel. Nem lehet megkeresztelni. Pl. azt a tendenciánkat, hogy kerüljük a fájdalmat; hogy a kényelmes megoldást választjuk. A kommunista időben a fájdalomnak igazi helye volt. Amikor valaki Trabantot akart vásárolni, akkor tudta, hogy tíz évig nem kap. Tudta, és belső kapcsolatba került ezzel a fájdalommal, és ezzel megoldódott a probléma. Ha ma valaki egy Golfot akar, akkor fél, hogy egy éven belül nem lesz meg. Mert a másiknak már megvan. Ez fáj. Ha ma valaki karriert tervez, tudja, hogy ezt el tudom érni. Ez is elérte, az is, a harmadik is... Ha én nem érem el, akkor magam vagyok a hibás. Ez teher. Én vagyok a hibás a sikertelenségemért. Régebben a kommunisták voltak mindenért a hibásak. Az nem fáj. Ők voltak a rosszak. Ha nem kerülök az „előző sávba”, én magam vagyok a hibás.

Most meg kell vizsgálni, mit mond mindezzel a Szentlélek.

Lehetséges, hogy az elkényeztetettség egész áramlata hamis dolog? Ha a mai Egyházat megkérdezzük a szenvedésről, gyakorlatilag azt a választ kapják: *A fájdalmat enyhíteni kell, a fájdalomnak nincsen értelme. Gondoskodnunk kell, hogy az életünk szép legyen. Az Egyház mindig sok áldozatot kért az emberektől. Az Egyház ma meg kell, hogy mutassa az embereknek, hogy milyen jószándékkal van irántuk.* Barátaim, Németországban nem találnak papot, aki azt mondja: *Bírja ki a fájdalmat!* Hanem, hogy a Jóisten jószágos, és ezért vegyen be aszpirint. És mert mindig aszpirint vesz be,

boldogtalan ember, mert mindig fáj valami. Ismerek papokat, akik így vigasztalják az embereket. Van egy asszony, aki annyira boldogtalan, hogy mindig a pappal kell beszélnie. Mert ez a pap olyan jóságos, a Jóisten képe, és mert olyan egyedül van, mert a férje dolgozik... Ezért minden héten háromszor meglátogatja ez a pap az otthonában, és vigasztalja, mert ő a Jóisten képe... És így teljesen tönkremegy a házassága.

Hogy van az elkényeztetettséggel? Mit mond Kentenich atya és a Schönstatti Nagyasszony? Ha panaszkodni megyük édesanyánkhöz, és azt mondjuk: itt fáj és itt is fáj, mit mond? Mindenki tudja. A Szűzanya örül: *Jaj, de jó, kapok valamit a kegyelmi tőke számára. Jaj, de jó! Fáj.*

Most nem adtam választ, hanem kérdést tettem fel. A választ holnap fogom megadni. De ezek levegőben lógó kérdések és a tévedés halálos lehet. Az Egyházban vannak emberek, akik olyan álláspontot képviselnek, amely a halálba vezet. Egy elkényeztetett Egyház holnap már nem Egyház. A témák elragadóak, mert a végén ott áll egy meghatározott típus, annak a módja, ahogy saját magunkkal bánunk. Pl. egyszer egy schönstatti atya Kentenich atyánkhöz jött és panaszkodott. Kentenich atya azt válaszolta: *Nekem mindig fáj valahol.* De az is előfordult, hogy sok órát ajándékozott egyetlen személynek, és segített neki, hogy a nehézségein úrrá legyen.

Kérjük a Szentlelket, hogy az ilyen kérdésekben megtaláljuk a helyes utat. Hogyan bánunk mi, schönstattiak, a luxussal? Mit válaszolunk erre? Előbb vagy utóbb ez dönti el mozgalmunk jövőjét. Az öröm a másik oldal. Nagyon fontos, hogy a mozgalomban nagy öröm legyen. Az öröm a cél. Ha valahol az öröm uralkodik, az Schönstatt lelkülete. Ahol nincs öröm egy térségben, az nem schönstatti.

A magyarok nyugtalansága: a dolgokhoz való új viszony

Az emberek nyugtalanok, elégedetlenek, elvesztik a reménységüket. Ez most a téma.

Mit mond a Jóisten ezáltal?

Először: Keressük a boldogság forrását. Régebben egyetlen nagy börtönben voltunk. Ebben a nagy börtönben sok mindent kellett nélkülöznünk. Szegények voltunk, sok mindenünk nem volt. A tévében láttuk, hogy a határon túl sok minden van. Sokan, akik látogatóban voltak nyugaton, meséltek erről. Vágyakoztunk arra, hogy nekünk is legyenek olyan dolgaink. Ha valamit kaptunk, boldogok voltunk. Pl. 10 évet vártunk egy Trabantra és

ha megkaptuk, boldogok voltunk. Azt gondoltuk, ha sok pénzünk lesz és veszünk egy Golfot, akkor is boldogok leszünk. És nem lettünk. A magyaroknak ma több mindenük van, mint korábban, és ezáltal kevésbé boldogok. Ez érdekes. Megpróbálunk egy új boldogságforrást felfedezni. Azt gondoltuk, hogy a dolgok által leszünk boldogok. De nem a dolgok boldogítanak, hanem az, ahogy meghódítjuk a dolgokat. Nem a Trabant tett boldoggá, valószínűleg, hanem hogy 10 évig vártunk rá. Ez a nagy tévedés. Ami van és egyszerűen megveszi az ember, nem tesz boldoggá. Ez kielégülést hoz létre, de nem hat a mélybe.

Kentenich atyánk beszélt a dolgokhoz való kötődésről. A dolgok akkor boldogítanak, amikor kötődünk hozzájuk, és nem azért, hogy birtokoljuk. A birtokláskor csak egy egész rövid időre érzünk kielégülést, de nem örömet. Ezért a dolgokhoz egy új kapcsolatot hódítunk meg. Azt kérdezzük, mik azok a dolgok, amik értékesek számunkra? Melyek azok a dolgok, amiknek története van? Melyik dolgokkal és tárgyakkal éltünk át valamit? Egy schönstattinak vannak olyan dolgai, amiket szeret.

Olyan tendencia érvényesül ma, hogy megveszünk dolgokat, rövid időre birtokoljuk, aztán újat veszünk. Ezt eldobó társadalomnak nevezzük. Fontolják meg, miben rejlik a probléma a magyaroknál! A többi nép valamivel könnyebben viseli el ezt az anyagiasságot. A magyar nagyon személyre irányuló nép. Amikor a Jóisten a szíveket osztogatta, akkor a magyarok háromszor jelentkeztek. Ez tette a magyarokat a kommunizmus elleni harcban erőssé. Erősek voltak a materialista ideológia ellen. A magyarok nem materialisták. Nem tudnak azok lenni. Ha akarnak se tudnak. Boldogtalanok. A magyarok perszonalisták, személyre irányultak. Ha egy magyar boldog akar lenni, akkor nem valamire van szüksége, hanem valakire.

Most egy egészen új társadalmunk van. Ez nem szereti a személyre irányultságot, mert azzal nem lehet pénzt keresni. Egy mosoly nem kerül semmibe, de egy mosoly boldogíthat. A gyengédség nem kerül semmibe, de boldoggá tehet. A modern gazdaság a versenyre épül. Meg akarják az embereket nyerni, hogy egy bizonyos terméket megvásároljanak. Ezért mondják a dolgokra: Ez fontos, és az fontos... De ez nem tesz boldoggá, hanem csak kielégülést okoz.

Miben áll a feladatunk? Személyes minőséggel látjuk el a dolgokat. Egy fogoly az orosz fogolytáborban írt egy verset. Leltárnak nevezi. Itt van a zakóm, itt van a ruházatom, itt van a pléhtányérom, a kanalam... Mindent felsorol. A kis ceruzát szeretem leginkább, nappal lejegyzí a verseket, amit

éjszaka kigondoltam. Boldog ez az ember, hogy van egy kis ceruzája, amit szeret. Van egy ceruzájuk, amit szeretnek? Keressük annak az útját, hogyan tudunk kapcsolatot teremteni a dolgokkal úgy, hogy boldoggá tegyenek bennünket. Egész egyszerű. Kevesebb kell belőlük és jobb, hogy hosszabb ideig használhassuk. A schönstattiaknak kevesebb és jobb dolgaik vannak. Ez a fogyasztás egy meghatározott típusa. Nem vásárlók annyit, de jobb dolgokat. Azon fáradozunk, hogy kötődjünk a dolgokhoz, kapcsolatunk legyen velük. Ez egy nagy és nehéz feladat, mert mindenki másképp csinálja. Ezen a ponton meg kell változtatnunk a világot. Kevesebbet, de jobbat kell gyártani. Ez, hogy a cég ugyanannyit keressen, lehet akkor még egyszer olyan drága is, mert kevesebbet vásárolunk. Három készülék helyett csak egyet ad el, de háromszoros áron. Ez ugyanakkora forgalmat jelent. De így az emberek kötődnek majd a dolgokhoz. Arra a módszerre újra szert kell tenni, ahogy a Trabandra 10 évig vártunk. A dolgokat újra meg kell hódítani, hogy személyesen kötődjünk hozzájuk. A schönstattiak kevesebbet, de jobbat vásárolnak.

Van a társadalomban egy sajátos drog. Ez a vásárlás kábítószer. A vásárlás pillanatában élvezetre teszünk szert. Vannak emberek, akik sok dolgot vásárolnak, amikre nincs is szükségük. Nem használják, hanem elfekszenek otthon. Az élmény miatt vásárolják. Ez egy új kábítószer. Mi kevesebbet és jobbat vásárolunk. Ami rossz, felesleges, eldobjuk. A túl sok holmi nagy veszélyt rejt magában. Minden évben tartunk lomtalanító hetet. Körbejárunk a lakásban, mindent kézbe veszünk a szekrényekben, s amit egy éve nem használtunk, azon túlradunk. Ez nagyon fontos. Akkor csak azok a dolgok maradnak, amiket kiválasztottunk. Azt mondjuk egy tárgynak: *Kiválasztalak téged*. Ezt mondok egy-két dolognak, a többit eldobjuk. Amit egy éven keresztül nem használtunk, az felesleges a házban. Ez egy nagyon szép hét. Van egy nagy láda, talán a szegény oroszok számára, és mindent beletesz az ember. És éjszaka visszajövünk és visszavesszük... Ha valami újat kapunk, akkor a régit eldobjuk. Pl. nekem is döntenem kellett, mert az unokahúgom adott nekem egy új táskát, és egy kicsit nehéz volt a régi táskámat eldobni. Döntés volt, de tudtam, nem fogom már használni. A szekrényben volt. És Tilmann atya! Sikerült. Jaj, de jó! Boldog vagyok. Számomra nagyon érdekes volt. Az új táska ezáltal új minőséget kapott. Nemcsak valami új dolog, hanem az én táskám lett.

Ha valamije van az embernek, akkor kezdődik a munka. Először: Nem elég, hogy megvan, hanem a dolognak meghatározott minőségre kell jutnia. Pl. a Trabant. Sokáig vártunk rá. Sokat foglalkoztunk vele. Már akkor kö-

tódtünk hozzá, mielőtt megvolt. Másodszor: Kevesebbet birtokoltunk és ezért is kötődünk a dolgokhoz. Kentenich atya ezt a dolgokhoz való hősies kötődésnek nevezi. A dolgok csak akkor szépek, ha keveset birtokolunk. Ha sokan vannak, nem lehetnek boldogságforrások.

Kötődés és szegénység. Az önkéntes szegénység, és minden szegénység a boldogság forrása. Mert így minden dolog boldoggá tesz.

A megfigyelésünk a következő volt: Az emberek kívülről várnak valamit, és nem gondolnak a belsőre. A dolgok esetében is van valami, ami belső. Csak akkor tudok lelket adni a dolgoknak, ha kevesebb van belőlük. Van a dolgainknak lelkük. Vannak dolgaink, és egy lélek, és ez egy szent lélek. Erről szeretnék most beszélni. Kentenich atya a dolgokhoz való prófétai kötődésnek nevezi ezt. Ez olyan, mint egy isteni lélek a dolgokban. Először egészen kötődnünk kell hozzájuk. Ennek a kötődésnek hősiesnek kell lennie. Ehhez az kell, hogy kevés dolgunk legyen. Így érezhetem, hogy ez a dolog egy Tőled való ajándék. Akkor lehet Istennel a dolgokról beszélni. Akkor ez eszköz arra, hogy Istennel együtt legyünk. Ha a dolgoknak lelkük van, ha kötődünk hozzájuk, akkor egy szent lélek is lehet bennük. Ez nagyon egyszerű. Örülünk a dolognak. Istenemre, Atyámra gondolok. Azt mondom: Atyám, köszönöm, igazán boldog vagyok a táskám által. Így minden dolog vallásos jel lesz számunkra. De ez munka. Tehát csinálunk egy szegénységi hetet vagy lomtalanítunk. Lomtalanítunk jövőre, hogy a dolgainkban legyen a Szentlélek.

Kedves Családok! Harmadszor: Az első a dolgokhoz való kötődés, a második a szegénység, a dolgokhoz való hősies kötődés, a prófétai kötődés, és most jön a harmadik. Odaajándékozunk valamit. Odaajándékozunk olyan valamit, ami sokat jelent a számunkra úgy, hogy kicsit nehéz legyen. De ha senkinek sincs szüksége egy ilyen táskára, akkor inkább megtartom. Ha az ember odaajándékoz valamit, amihez kötődik, amire tényleg szüksége van, és amit Isten ajándéknak él meg, akkor ez szép. Ilyen valamit odaajándékozni, az szép. Ezt a dolgokhoz való papi kötődésnek nevezzük. Azaz visszaajándékozunk a dolgainkat Istennek. Boldog vagyok, mert adtad a táskát, és most Érted élek, és visszaadom Neked. Nagyon szép dolog ez. Azok közül a dolgok közül, amik fontosak számunkra, odaajándékozunk valamit. Pl. Dachauban mindenki éhezett. Az a kis kenyér, amit kaptak, fontos volt a túléléshez. Kentenich atya minden nap odaajándékozott valamit az ételéből. Ez a dolgokhoz való papi kötődés. Ez az „Érted”, ez tesz boldoggá, mert ez az ember szívében egy bizonyos szellemiséget jelent. A Szentháromságban a Fiú azt mondja Atyjának: *Általad vagyok*. A Mennyei Atya mondja a

Fiúnak: *Általad boldog vagyok, mert Te vagy.* A Szentháromságban a Mennyei Atya Jézus Krisztusnak azt mondja: *Érted vagyok.* A Fiú az Atyának mondja: *Érted vagyok.* Ez a szellem, hangulat, légmör a Szentháromságban. Azt mondja: *Általad boldog vagyok. Érted vagyok.* Ez a hangulat, ez a Szentlélek. Ha odaajándékozunk valamit, akkor egy lélek van közösségben. Ez a Lélek a Szentlélek. Ilyenek vagyunk mi emberek. Hasonlóak az Istenhez. Egy olyan közösséget tudunk létrehozni, aminek isteni légköre van. Egy közösség, amelynek lelke van. Egy ilyen közösségben a Szentlélek van. Ez megmutatkozik a dolgokkal való bánásmódban.

Ezért újra és újra odaajándékozunk valamit. Nemcsak fölösleges dolgokat. Odaajándékozunk olyan dolgokat, amik értékesek számunkra. Olyanokat is, amik tényleg szükségesek. A szeretet fáj. Ez azok között a dolgok között, amiket birtokolunk, egy második menet. Az első menet az, hogy lomtalanítunk. A második menet: kinek okozhatunk ezzel örömet.

Még egy megjegyzés. Néha vannak dolgok, amik jót tesznek nekünk. Nem tudjuk, ez honnan jön.

Befejezésül még egyszer: A kommunizmus időszakában egész sajátos kapcsolatunk volt a dolgokhoz. Kevesebbünk volt, és egészen személyes kapcsolatot építettünk ki ezekkel, ezért boldogítottak. Akkor is, ha túl kevés volt belőlük. Ezt a felismerést elvesztettük. Azt, hogy a dolgokból hogyan fakadhat boldogság, elvesztettük. Úgy gondolták az emberek, hogy azáltal, hogy vannak dolgaink, már boldogok vagyunk. Ezt a dolgokhoz való egészen személyes kötődést kell újra meghódítani. A címszavak így hangzanak: A dolgokhoz való kötődés. A dolgokhoz való hősies kötődés, azaz gondoskodjunk, hogy kevesebbünk legyen. A dolgokhoz való prófétai kötődés, a dolgok a Jóisten ajándékai. Odaajándékozunk dolgokat, a dolgokhoz való papi kötődés. Ezzel jár a fogyasztásban egy schönstatti stílus. Hosszabb ideig megvannak a dolgaink, és ezért jobb dolgokat szerzünk be.

Néhány megjegyzés a gyerekek nevelését illetően. Csak annyi dolgot ajándékozzanak a gyermekeiknek, hogy létrejöheszen a kötődés. Általában túl sok mindenük van a gyerekeknek. Itt ugyanazok a törvényszerűségek érvényesülnek. Ha a nagymama sok mindent hoz, akkor ezeket továbbajándékozzuk. Ha a nagymama felháborodik, akkor megmagyarázzuk. Előadást tartunk neki a dolgokhoz való kötődésről. Ne legyen több dolga, mint amennyihez kötődni tud. A gyerekszoba lomtalanítása! A gyermekekkel körbemegyünk a szobában egy dobozzal. Használod ezt még? Megnyerjük a gyerekeket a lomtalanításhoz. Minél butábbak a gyerekek, annál több

játékra van szükségük. Értelmes gyerekeknek néhány építőkockára van szükségük, és abból építenek saját maguk valamit. Ez tehát az első.

A második a 10 év a Trabantnál. Létre kell, hogy jöjjön egy játék. Ha a gyerek épít valamit, az olyan, mint a Trabantnál a 10 év. Növekszik. Olyan játékok, amelyek készen vannak, amit csak ki kell pakolni, nem nagyon jók. Nagyon drágák, de nem jók. Általában mindjárt el is romlik, vagy hiányoznak az elemek, és már nem is lehet semmit se csinálni vele. Egy játék, amivel lehet valamit csinálni; és a gyerekszoba lomtalanítása. Ez nehéz. A nagymama miatt.

A boldogság kulcsa: Általad és Érted!

Kedves Családok! Találtak egy éves jelmondatot. Megtalálták annak a kulcsát, hogy hogyan kell a jelen nehézségein, problémáin úrrá lenni. Milyen kulcs ez? Ez a személyes gondolkodás. A személyben keressük a boldogságot. Azt mondjuk: Általad leszek boldog. Ez nagyon fontos folyamat. Nem mi magunk teremtjük meg a boldogságot, hanem hagyjuk, hogy egy másik ember ajándékozzon meg. Így van ez a Jóistenben is. A Szentháromságban a személyek teszik egymást boldoggá. Most munkához látunk. Megpróbáljuk áthatni a személy világát. Megkíséreljük, hogy felfedezzük magunknak a boldogság másik forrását. Először: észlelek egy embert. Ez az ember jelent nekem valamit, jót tesz nekem.

Egy nagyon szép történet: Az édesapám jogász volt, és a városban volt egy ügyész. Kb. 60 éves, házas, kedves ember. Ennek az ügyésznek az édesanyám szimpatikus volt. Nem beszéltek még telefonon sem. Az édesanyám nem talált benne semmi különöset. De szó volt róla a családban. Ha az ügyész látta az édesanyámat az utcán, köszöntötte és pont. De amikor hazament, leült a zongorához és játszott. A felesége ilyenkor azt mondta: „Ha jól látom, megint találkoztál Beller úrnővel.” És ő válaszolt: „Igen.”

Lehetséges, hogy vannak emberek, akikkel öröm találkoznom. Ha ez megy, akkor boldogok az emberek. A Jóisten akkor olyan embereket küld nekünk, akik szimpatikusak. Nem kell nagy színházat csinálni, hanem *zongorához ülni*. Lelkileg minél gazdagabbá válik valaki, annál könnyebben megy ez. Annál könnyebbé válik, hogy egy találkozásban boldogok legyünk.

Itt van egy nagyon szép folyamat. Hasonlít a dolgoknál említett szegénységhez. A lemondás gazdagabbá tesz bennünket. Mire gondolok, amikor azt mondom, lemondás? A testi közelség élvezetére, arra az öröme,

amit a testi közelség okoz. Ez egy sajátos folyamat. Minél lelkebb az öröm, annál mélyebbre hat. Keresünk olyan embereket, akik boldoggá tesznek bennünket. Akiknek mondhatjuk: Általad boldog vagyok. Ez a gyerekeinkre is áll. Ezt szabad a gyerekeknek mondani: Örülök, hogy Te vagy, általad boldog vagyok. Ez olyan, mint egy áramlás köztünk és a gyermekeink között. Sok gyermek van, aki ezt soha sem hallja. Ez az első.

Most az egészet a Gondviselésbe vetett hit fényében tekintjük meg. Egy ember mögött, akit szeretek, a Jóistent látom. Itt van egy ember, aki megérinti a szívemet, s akkor emögött az ember mögött látom a Jóistent.

Mintegy mellesleg egy másik problémát is megoldunk. Az első kérdés, hogyan tudjuk a szegény magyarokat boldoggá tenni. A boldogság olyan útját mutatjuk meg, amely a találkozásból fakad. Egyszerűen nagy örömmel van, amikor előadást tartok, és látom, hogy E. alszik. Öröm van a szívemben. Nagyon szép. Ne harcoljon az álmosággal. A becsukódott szemei mögött látom a Jóistent, és beszélgetek Vele a mennyországról. Azt mondom, ha majd Hozzád jövök, akkor az első ezer évben csak aludni fogok. A mennyországban van az embernek ideje. Az örökkévalóság hosszú. Az emberek mögött látom a Jóistent. Elképzelem, hogy nézi ezt az embert és szereti őt, öröme telik benne. Részesen vagyok a Jóisten örömének.

Néha véleménykülönbség van a Jóisten és köztem, amikor olyan valamit küld, ami nehéz. Egy pontban egységesek vagyunk, ha valakit mindketten szeretünk. Azt mondom: Jóisten, jót csináltál! Ezt megmondom Nekik. És mindketten örülünk. Néha hozzáteszem: Miért ilyen keveset csináltál ebből a fajtából? A válasza mindig ugyanaz: Ez egy játék köztem és a Jóisten között. Ha a Szahara kövei gyémántok lennének, akkor a gyémántok nem lennének valami különlegesek. Így beszélgetünk arról, akit szeretünk.

A Jóistennel az emberekről beszélünk. Ezzel az Egyház problémáját is megoldjuk. Ez a szekularizmus, a világiasság kérdése. Ha a hitünk élő, akkor nem kell, hogy mindenütt templom és feszület legyen. Természetesen örülünk, hogy vannak, de nem fontos. Elég egy személy. A hit fényében minden személy egy vallási jel lesz. Látjuk, hogy milyen nagy az Isten, milyen szép, milyen szimpatikus. Ha meg akarunk tudni valamit Istenről, akkor az emberek mögött nézzük és látjuk Istent, aki ezeket az embereket alkotta és szereti. Így mondhatjuk az embernek: Általad vagyok boldog. Vagy Istennek mondjuk: Általad vagyok boldog. Ez volt az első. Nem a házasságról volt szó, természetesen arról is, de általánosságban az emberekhez való kapcsolatról. Lehet, hogy az utcán találkozom valakivel, vagy egy boltban...

A második: Ez Istenhez hasonlóvá tesz bennünket. Mi, emberek, boldogok vagyunk, ha másokat boldoggá teszünk. Ez érdekes. De így van. Ha valakiért tehetünk valamit, az jót tesz nekünk. Ezért egész egyszerű. Megnézzük az egészen mindennapi dolgokat. Mindazt, amit teszünk. Mondjuk: Ezt érted teszem. Pl. rendbe tesszük vagy ellátjuk a házunkat. Azt mondjuk a szívünkben a feleségünknek, férjünknek, gyermekeinknek: Ezt érted teszem. Vagy pedig szenved valamitől a lelkünk. Azt mondjuk: Ezt odaajándékozuk a Jóistennek. Azt mondjuk: Ezt odaajándékozom a Jóistennek. Odaajándékozunk egy áldozatot a kegyelmi tőkébe. Ránézünk másokra, és mondjuk: Ezt Érted teszem. Ez egyrészt a természetes szinten lejátszódó folyamat. Aztán pedig egy folyamat az isteni síkon.

Természetes folyamat. Ha valaki egy nagy nehézségben jó lélekkel gondol másokra, akkor egy meghatározott léggör jön létre és ezt a léggört lehet érezni. Ha ez a léggör azt jelenti, hogy jóindulattal vagyok irántad, vagy azt jelenti ez a léggör, ezt érted teszem, akkor ez a léggör jót tesz az embernek. Ez építő. Ezt lehet érezni. Ha egy léggör hideg, számító, arrogáns, fölényes, az emberek büszkeségét lehet érezni, akkor mindenki fél a másiktól. Ha emberek közösségében az a léggör van, hogy ezt érted teszem, akkor könnyűvé válik a bizalom. Ezzel lehet élni. Érted élek. Azt, ami problémát okoz az életemben, azt a Szűzanyának ajándékozom a kegyelmi tőkébe. Ránézek egy másik emberre, és a Szűzanyának ajándékozok valamit az ő részére. Az a mi állításunk, hogy így válunk boldoggá. Itt van egy természetes sík és egy természetfeletti sík.

Ami ér bennünket, azt odaajándékozuk a Szűzanyának a kegyelmi tőkébe. Ez olyan valami, amire az Egyháznak egészében szüksége van. Ez jellemző volt az Egyházra kezdettől fogva. A pogányoknak ez feltűnt. A keresztényekre mondták: Nézzétek, mennyire szeretik egymást! A gyakorlatban feltűnt, hogyan bánnak egymással a keresztények. Ez a kereszténység kibontakozásának az útja is. Ez egészen egyszerű életfolyamat, és úgy nevezzük, hogy áldozatot hozunk egymásért. Vagy a Szűzanyának egy áldozatot ajándékozunk a kegyelmi tőkébe.

Itt van egy probléma. Az emberi természetünkben a különböző erők egymástól távolodóban vannak. Szakadás van a természetünkben. Ez az áteredő büntől van. Ezért lehet, hogy a lelkem egyik része az egyik irányba húz, a másik része pedig másik irányba törekszik. A kettő közül az egyik fáj. Ha szeretettel odafordulunk egy emberhez, akkor nagyon gyakran előfordul, hogy valami fáj. Ha egy feladatot oldunk meg, akkor gyakran előfordul, hogy valami fáj. Egészen általános dolog, hogy valami fáj. Fontos,

hogy az ember tudja, miért fáj. Még helyesebben, hogy tudja az ember, hogy mire jó.

Amikor a Szűzanyának valamit odaajándékozunk a kegyelmi tőkébe, akkor hasonlóná válunk Krisztushoz, aki a kereszten meghalt. Vele együtt odaajándékozunk magunkat a Jóistennek. Ennek megvan az értelme. Itt egy nagyon nagy probléma van. Tesszük, amit teszünk, anélkül, hogy törőd-nénk azzal, hogy fáj. Ez nagy probléma, mert egy olyan légkörben élünk, ahol ki akarnak térni a fájdalom elől. Ha az érzéseimet érintő fájdalmaim elől kitérek, akkor csökken a szellemi erőm. Akkor az életemből elvész az öröm.

Egy kicsit pontosabban és részletesebben mondom ezt el. Tehát kitérek minden fájdalom elől. Nálam ez kora reggel kezdődik, amikor fel kell kelni. Most tételezzük fel, hogy lenne elég pénzem, és fekvé maradhatok, mert ez fáj. És fekvé maradok. De az örömben, ami akkor jön létre, amikor felkelek, nincs részem. Érthető? A fájdalom elkerülése örömvesztést jelent. Ez az áteredő bűn következménye. Csinálhatunk, amit akarunk, mindig helytelen. Ezen az alapon ma óriási üzletet lehet csinálni a pszichoterápia területén. Ha egyszer kitalálták az emberek, hogy jót tesz, ha kibeszéli magát az ember valahol, ha van valakije, aki megértően meghallgatja, akkor nem akar meggyógyulni, mert jót tesz, hogy meghallgatják. Ez a gyógyítással foglalkozók körében ismert. Minden terapeuta tudja. Vannak betegek, akik nem akarnak meggyógyulni, inkább fizetnek. Érzik a problémát? Ez nagy kísértés minden lélekgyógyász számára. Tovább kezeli az illetőt. Jönnek az emberek. Problémájuk mindig van, ez az élet. Egy órán keresztül érzik, hogy ez jót tesz. Megkapja a 10 ezer forintját, ez meg neki tesz jót. És itt van a béke.

Csak hogy minden emberben van egy erő, az a képesség, hogy az ember saját maga a nehézséget boldogsággá váltsa át. Ha azt mondom, hogy Szűzanya, ezt az ő számára ajándékozom neked, vagy a helyzet mögött látom a Szűzanyát, aki azt mondja: Szükségem van rád az ő számára. Magában az emberben megvan annak a képessége, hogy úrrá legyen ezen a nehézségen, ez egy lelki képesség, amely a személyiség magvában van, viszont, ha állandóan hagyom, hogy mások segítsenek rajtam, akkor tönkremegy ez a képességem. Ez a nehézség, és ez itt van a levegőben és egyre fokozódik. Az Egyházban is egyre inkább megvan. Ezt az emberek közötti szeretetnek nevezik.

Lehet, hogy az a szeretet egy-egy tette, hogy nem segíték, azért hogy saját maga segítsen magán. Gondoljanak a gyermekeikre! Ha azt mondják a

gyereküknek: Ezt te tudod saját magad is. A szívünkéből fakadó szeretettel kell, hogy mondjuk. Azt mondjuk, hogy te ezt tudod. Nagyon szépen átéltem ezt a magyar tanárnőmmel. Általában lusta vagyok. Amikor beszélgettünk, mondtam: Ezt nem tudom. Ez az oroszlánó mondta: Tudja! Tudja! Gondolkozzon! Tudja! Akkor gondolkoztam és tudtam. Ezek a szeretet szavai voltak. És örültem.

Barátaim, bízom abban, hogy ő maga is tudja. Ez nagyon fontos a nevelésben. Bízom abban, hogy tudsz dolgokat. Ez a házastárssal való bánásmód tekintetében is így van. Persze, hogy segítünk egymásnak. Mindig. De van egy olyan mozzanat, amikor bízom abban, hogy ezt te magad tudod, és ez jót tesz. Hogy van egy olyan ember, aki bízik abban, hogy tudok valamit. Lehet, hogy ez nagyon nehéz. De harcolunk azért, hogy bízunk abban, hogy a másik tudja.

Felfedeztük az emberek közötti kapcsolat világát. Ez a világ a boldogság forrása. Két címszavunk van: Te megajándékozol engem, vagy másfépp kifejezve, általad ajándékot kapok. A másik: Érted élek. Az anyagi világgal szembeállítjuk a személyek világát. A boldogság nem a dolgoktól jön, hanem a személyektől. Ott is érvényes, amikor elsajátítjuk a dolgokat.

Kapcsolatokat építünk

Keressük a Jóisten tervét. Elgondolkozunk azon, hogy rajtunk keresztül mit szeretne a családoknak mondani. Átgondoljuk azt, hogy mit akar nekünk mondani, hogy a gyakorlati életben megvalósítsuk. Egyetlen nagy üzenetet észleltünk. Egész egyszerűen kimondhatjuk: Kötődéseket építünk fel. Kötődést a dolgokhoz és az emberekhez.

Most azon gondolkozunk, mit mond még nekünk. Mintha a dolgok lelket kapnának, és az egész házunkat egyetlen lélek járná át. Hasonló, amikor a többi emberhez való kötődésről van szó. A Szentlélek az, aki minket a többi emberrel összeköt. Akkor szívünkben öröm jön létre, és egy bizonyos nyugalom. Mi mozgatja ma az embereket?

Kentenich atya egyszer azt mondta: *Valahol a világ végén egészen kevés emberrel tudnék dolgozni, és tudnánk, hogy az egész világ megújulásán dolgozunk.* Nem fontos, hogy hányan vannak, hanem az a fontos, hogy meglegyen. Van egy olyan fajta fa, ami vörös levelű, vérbükk. Bebizonyították, hogy az összes ilyen fa egy fától származik mutációból, ki lehet mutatni. Elég, ha egy valaki van. Elég, ha egy szent család van. Egész apró

dolgokon dolgozik. Nekünk az élet minőségének kérdése fontos. Nem a programok kérdése.

Ha van egy új számítógépprogramom vagy egy új autóm, akkor ez a program kérdése. Először is az egészet meg kell szervezni. Az életnél ez másképp van. Szükség van egy cápára, akkor holnap már az egész világon lesz cápa. Ezért éri meg, hogy az életet szolgáljuk, és dolgozzunk a saját családunk számára. Szép, ha ezt megfigyelik, és ezt egy keresztény kollektívizmusnak nevezzük. Másképp ezt úgy is nevezhetjük, hogy lelki apró munka. Kötődés az apró dolgokban. A házastársunknál és a gyermekeinknél. Ez igazi keresztény munka, hogy törődünk az apró kis dolgokkal. Ez nem azt jelenti, hogy mindig nyavalyognunk kell, de jó érzés, hogy a társamnak egész kis dolgokat is elmondhatok. Mert sok házias ember apró dolgokban egyedül marad, nem tudja a házastársának elmondani.

A gyakorlat számára: Az egyik kérdi: *Van időd? Neked mindig!* — mondja a másik.

Jót mondunk egymásról és egymásnak

Kedves Családok!

Az éves anyagunkat dolgozzuk ki. Ennek az előadásnak a témája, hogy jókat mondunk egymásról, és jókat mondunk egymásnak. Az a megfigyelésünk, hogy az emberek szívesen hallanak jót saját magukról. Elsőre megállapítjuk, hogy a mai időben nagyon sok negatívumot mondanak az emberek. Ez így van a sajtóban. Így van, amikor egymásról beszélünk, és így van az Egyházban is. Sokan kritizálják az Egyházat, és sok időt eltöltenek ezzel. Mi van sokszor emögött? Nem mindig, de gyakran van emögött az, hogy az illetők öntudata gyenge. Aki maga nagyon gyenge, azoknál érvényesül az a tendencia, hogy leértékeljenek másokat. Így általános, hogy diákok a tanáraikról rosszakat mondanak, vagy egyetemisták a professzoraikról vagy munkások a főnökeikről. A másik mindig nagy, ők mindig kicsik, és most kényszerülnek a védekezésre. A negatív beszéd annak a jele, hogy gyengébbnek érzem magam. Ma nagyon általános, hogy sok a gyenge ember. Ezért számolnunk kell azzal, hogy ezek a leértékelő irányultságok gyakoriak. Ez a mi mai helyzetünk.

Itt egy nagy nehézség van. Ez a második gondolat. A többiekről jót mondani, ez először is a megismerés, felismerés kérdése. Mit jelent ez? Az ember gondolkodását a szíve irányítja. Az ember értelme nem számítógép. Egy számítógép objektív. Az ember gondolkodása nem objektív. Azt ismer-

jük fel, amit szívesen veszünk. Vagy azt ismerjük fel, amitől félünk. A szív és a gondolkodás között kapcsolat van. Nemcsak a nőknél, a férfiaknál is. Van egy nehézség. Ha valaki bizonytalan, akkor szellemi blokádnak lép fel. Nem tud egy másik emberben valami nagyot felfedezni. Miért? Aki bizonytalan, gyenge, az fél, ha hirtelen kinyílik az ajtó és egy grizzly medve lép be. Akiben belső biztonság van, akinek saját magában öröme telik, az örül a grizzly medvének: *Jaj, de jó, hogy itt vagy! Hogy utaztál? Szép itt Magyarországon. És itt nincs veszély, finom báránnyok vannak.* — És leültetem, bort hozok, és örülök, hogy itt van a grizzly. Ha saját magamnak örülök, örülök a grizzlynek is.

Kentenich atyát a dachau koncentrációs táborban a felvételnél fényképezték. Három szög volt a székben. A rabok leültek, és mindjárt felugrottak. Ez egy tréfa volt az SS részéről. Kentenich atya leült és ülve maradt. Az SS katonát bosszantotta, és elkezdett kiabálni. Másnap le kellett írni az életrajzukat. Ugyanaz az SS katona állt a foglyok mögött. Válluk felett belenézett, mit írnak. Amikor Kentenich atyához ért, Kentenich atya felémelte a fejét, és megkérdezte: *Miért ordított tegnap olyan szörnyűségesen?* Erre az SS katona elmesélte saját élettörténetét. Elvitte magával a szomszédos szobába. Kimondta az egész nyomorúságát. Így kell a grizzly medvékkel bánni. Ha bensőleg biztonságot érez az ember, nyugodtan beszél a grizzly medvével.

Mindannyiunknak az volt a benyomásunk, hogy Kentenich atya nem félt. Attól sem félt, hogy rosszat gondolnak róla. Sokan félnek ettől, és a másik kedvére beszélnek. Ha valakinek a kedve szerint beszélek, de olyasmit, ami nem igazából a véleményem, akkor bosszankodom a szívem fölötti idegen uralom miatt. Itt van egy tanár és egy tanítvány. A tanítvány fél, és úgy beszél, ahogy a tanító szeretné azt hallani. Elfogadja azt a helyzetet, hogy a tanár a meghatározó. Ez talán tetszik is a tanítónak. Lehet, hogy a tanuló is tetszik, de később meggyűlöli saját magát emiatt. Ez a felismerés kérdése.

Az első felismerés, amit kérünk a Szentlélektől, hogy mutasd meg nekem a saját gazdagságomat. Ez a Szentlélek ajándéka. Ha látja az ember, hogy milyen gazdag, ez a megismerés adománya. Ezen a téren a házastársam tud nekem segíteni, ha megmondja nekem, mi jót talál bennem. Akkor a házastárs mintegy Isten helyettese, képviselője. Ez egy állandó áramlás. Megismerésről, felismerésről van szó. Van egy társam és szeretnék róla neki valamit jót mondani. Ez nem könnyű, ha én magam nem vagyok biztos magamban. De gyakori eset, hogy ketten olyanok vannak együtt, akik mind

a ketten bizonytalanok. Akkor mindegyik azt gondolja a másikról, hogy ez egy grizzly medve. Egyik se tud a másiknak valami nagyot mondani, mert fél tőle, mert saját maga bizonytalanságban él. Mit csináljunk? Kedves barátaim, ez lélektanilag nem megoldható. Imádkozunk a Szentlélekért. Jöjj, Szentlélek! És a háziszentély olyan lesz, mint a pünkösdi terem.

Mi történt az apostolokkal a pünkösdi teremben? Előtte féltek, utána már nem. Ez történt pünkösdkor. A Szentlélek jött le és már nem féltek. És Péter nagy beszédet tartott az összegyűlt emberekhez. És már nem félt. Olyan volt, mint Kentenich atyánk, amikor az SS katonának azt mondta: Miért kiabált tegnap olyan hangosan?

Imádkozunk a Szentlélekért. Ha a Szentlélek a háziszentélyünkben hozzánk jön, akkor már nem félünk egymástól. Mi történik akkor? Könnyebb lesz számunkra, hogy nagynak lássuk a másikat. A másik nem grizzly medve, hanem egy másik, egy ember, aki szeret engem. Ez nagyon szép dolog. Ezt létrehozhatja a Szentlélek. Ezért imádkozunk. Ha akkor a Szentlélek lejön ránk, akkor saját magunkat nagynak látjuk. Örülünk annak, hogy olyanok vagyunk, amilyenek. Akkor tudunk egymásnak jót mondani.

Néha időbe telik, amíg jön a Szentlélek. Van a házastárssal szemben egy félelem, ami mindig meg is marad. Miért? Mert a házastárs Isten képmása és Isten nagyon nagy. Soha nem tudjuk Őt egészen megérteni. Ezért a társunkon van mindig valami félelemkeltő is. Ez Istennél is így van. Isten szent. Az, ami szent, annak kettős összetevője van. Az egyik, hogy vonzó-dunk hozzá, a másik, hogy bizonyos borzongással állunk vele szemben. Ez a két összetevő ott van minden emberi szeretetnél is. A vonzás és a visszariadás. Meg tudják ezt érteni? Mélyen megérint a másik nagysága. Talán egy fiatalember azt mondja: Olyan csodálatos vagy, olyan nagy. Nem vagyok méltó, hogy szeress engem. Mélyen megérint a másik személye. Ezt tiszteletnek nevezik. Ez afölötti csodálkozás, hogy a másik olyan nagy.

Kentenich atya ezt az oda-visszafelé mozgásnak nevezi. A Szeretben van a vonzás a másik felé, és a visszariadás, a tisztelet a másikkal szemben. Ez minden szeretetnél így van. A gyermek és a szülő közötti szeretetnél is. Ha a másik valami jót mond, az épít bennünket. Ez onnan jön, hogy a másiknak ez a szava hasonló Isten szavához. Most ezt egész józanul kell néznünk. Ha a társunk nagynak lát bennünket, akkor ez a felismerés, észlel, megismer bennünket. De nem csak azt észleli, hogy ő ilyen, hanem azt is, hogy értékes. Mind a kettőt: ilyen és értékes. Azaz a lét, hogy ilyen és a jó összetartoznak. Ugyanúgy néz ki ez, mint az a szó, amellyel Isten teremtett.

Erős gyerekek nevelése

Kedves családok!

Ha gyerekeinkkel foglalkozunk, őket is nagyra kell látnunk. Van egy érdekes folyamat, mely egyre erősödik. Mégpedig az, hogy a szülők leki-csinylík gyerekeiket. Nem tartják őket semmire se képesnek. Ezért minden kívánságukat teljesítik. Az erre vonatkozó pedagógiai kifejezés így hangzik: „*a kis zsarnok*”. Ez annak a mozzanatnak a kifejezése, hogy a gyerekek belsőleg elhanyagoltakká válnak. A szülők nem támasztanak követelményeket a gyerekeikkel szemben, hanem engedelmessé válnak nekik. Így jön létre a béke a háznál. Ez rossz a gyerekeknek és a szülőknek egyaránt.

Megfigyeljük ezt a folyamatot. Minden embernek vannak kívánságai. Ezek a kívánságok vagy az ösztönvilágból, vagy a lelki világból jönnek, vagy az isteni életből fakadnak. Ezek a kívánságok nem mindig értelmesek. Mind a három területről jöhetnek értelmetlen kívánságok. Az isteni élet területéről is. Egyszer találkoztam egy asszonnyal, aki nagyon szerette Jézust, ezért minden nap elment a szentmisére. A mise épp abban az időben volt, amikor a gyerekek reggeliztek. A férj egyedül maradt a gyerekekkel. Ez nem volt egy okos kívánság, bár az isteni élet területéről jött. Az asszony minden nap elment a szentmisére. Ez nevelatlenség. Továbbá nem szépítette ki magát. Azt gondolta, hogy ez Jézusnak nem fontos. A férje viszont szerette volna. De nem tett semmit. A házaspár később Schönstattrá tált. A Szentlélek elkezdett bennük működni és az asszony elment a fodrászhoz. Ez a mi schönstatti utunk.

A kis zsarnokról beszélünk. Kívánságai vannak a gyerekeknek, és keresztülviszi a kívánságait. Ha a szülők nem engedelmessé válnak, megbünteti őket. Úgy, mint ahogy megbüntetik az engedetlen gyerekeket. Hogyan kell a szülőket megbüntetni? A tudomásukra hozza, hogy rosszak és kegyetlenek. A gyerek ezt úgy csinálja, hogy ordít, és a szülőknek rossz lesz a lelkiismeretük. Amikor a gyerek ordít, azt mondja a szülőjének, hogy rossz vagy. „Ha nem csinálod azt, amit én akarok, akkor rossz apa, rossz anya vagy! Miért mész mindig a családnapokra? Rossz vagy, ha nem csinálod azt, amit én mondok!” Így beszél egy kétéves gyerek azzal, hogy ordít. A szülők pedig persze, hogy jók akarnak lenni, ezért gyorsan engedelmessé válnak. Ilyen a kis zsarnok. Ez erőteljesen hallható. Ki lehet hallani, hogy mit jelent egy ilyen ordítás. Ha egy gyerek elesik, megijed és sír. Ha egy gyerek a forró tűzhely lemezéhez ér, akkor ordít, mert az fáj. Ha egy gyerek meg akarja büntetni a szüleit, akkor ez nem fájdalom, és másképp hangzik az

ordítás is. Ordít egy gyermek. Mire szolgál ez az ordítás? A szülők fegyelmezésére vagy fájdalmat jelez. Ezt nem nehéz eldönteni.

Mi történik, ha a szülők engedelmessé válnak? A gyerekek elromlik a jelleme, és az életben nem tudja megállni a helyét. Miért válik olyanná, aki nem tudja megállni a helyét? Mert nem tudja, hogy mit csináljon, ha a másik ember nem teljesíti az akaratát. Gyámoltalan lesz. Nem fejlődtek ki benne a magatartási minták arra nézve, hogy hogyan viselkedjen egy ilyen helyzetben. Ezért nem tud helytállni.

Mit teszünk? Ez egészen egyszerű. Harcolunk a gyermekünkkel és néha nemet mondunk. Még fontosabb valami más. Követelményt támasztunk a gyermekeinkkel szemben. Mit nem csinálunk? Nem figyelmeztetjük állandóan. Nem mondjuk mindig, hogy figyelj az utcán. Vannak szülők, akik állandóan mondják: Vigyázz az utcán. Ez nem segít. Melyik az a gyerek, aki az autó elé akarja magát vetni? Ha kiér az ajtón, már el is felejtette a figyelmeztetést. Nem bírálunk gyakran, hogy ez nem jó, ne tedd, azt ne tedd. Csak akkor mondunk tiltást, ha keresztül is visszük. Ha egy gyerek játszik a szőnyeggel, és azt mondjuk, hogy ne tedd, akkor kitartunk a felszólításnál mindaddig, amíg el nem megy a szőnyegtől — vagy el se kezdjük. Kitartunk emellett, és a gyerek csinálja tovább. Mondjuk, hogy ezt ne tedd. A gyerek csinálja tovább. Számolunk. Hagyd abba. A gyerek csinálja tovább. Mindaddig, amíg nem nyertünk. Pedagógiaiilag nem sokat használ, ha a fizikai erőnket vetjük be. Ha elhúzzuk a szőnyegtől. Ez annak a jele, hogy szellemileg gyengék vagyunk, mert nem vagyunk képesek a szellemi harc kivitelezésére. Egy elefánt is meg tudná ezt velünk tenni. Ő is erősebb fizikailag. Vagy egy grizzly. Csak akkor kezdünk el egy szellemi harcot, ha azt végig is vezetjük. Egy utasítás, amelynek végül nem engedelmessé válnak, árt a tekintélynek. A kis zsarnok növekszik a zsarnokságában.

Mit csinálunk? Az első: harcolunk a gyerekünkkel. Mindig harcolunk egy kicsit. Ezt tréfásan csináljuk. A gyerekek megvan így az az érzése, hogy aki engem támad, nem ellenség. Ez normális, ez az élet. Az életben harc van. Nagyon szép volt Andriszal. Itt volt az édesanyjánál, és kezdtem vele egy harcot. Várt, majd ő kezdett harcolni. Nagyon gyorsan elkezdte védeni magát, és visszatámadott. Öröme telt benne. A végén elkapta az ujjamat. Akkor már nem tudtam támadni. Harcolunk tehát a gyerekeinkkel.

Követelményt támasztunk velük szemben. Feltételezzük róluk, hogy képesek valamire. Hagyjuk, hogy ezt, azt, amazt megcsinálják, ha a gyerekek nagyobbak. Valamit szépet éltem meg ezekben a napokban. Egy egészen kicsi kis fickó volt itt. Az apja azt mondta neki: Tudsz magad is enni.

És ő fogta a kanalat, nekiállt. Nagyon szép volt ez az evészet. Az apa azt mondta, képes rá. Így nevelünk erős személyiségeket.

Egyszer egy 14 éves fiúval találkoztam. A családja siránkozott: Jaj, ez a fiú. A fiú is akart a sátortáborba jönni. A szülei jöttek: „Szabad jönnie a táborba?” „Igen, de ő jöjjön és jelentkezzen.” Jött a fiú, jelentkezett, és elmondtam neki a tábori rendet: „Ez a rendünk, ezt kell, ezt meg ezt... Jó?” „Igen!” — válaszolta. Amikor aztán a táborban mondtam: Kérem szépen ezt meg azt csináld!... Mindig megkérdezte tőlem: „Miért?” Azt mondtam: „Mert én mondom!” Ez bevált, sikerült. A csoportvezetője is hallotta, és mindjárt tanult tőlem. És amikor a kisfiú neki is mondta: „Miért? Ez fáj, rossz vagy, ha ezt akarod tőlem!” — ő is így válaszolt: „Mert én mondom!” Hát, jó nevelés volt. Általában a táborban soha nem mondom ezt. A következőképpen mondom. Ennek ez és ez a következménye. Vagy ez és ez jobb. Nem parancsot adtam, csak ritkán voltak kívánságok, hanem indokokat mondtam. De a kis Andrásnál mindig parancsoltam. Végül fiú lett a fiú. Néhány nap után sikerült. Vége lett a tábornak. Beszéltem a szüleivel. Magyaráztam nekik, hogyan kell kapcsolatban lenni egy 14 éves fiúval. Sokat tud önmaga is csinálni. Akkor néhány méterrel arrább jött András a hátizsákkal az autóhoz. Az apja: „András, segíték!” Akkor tudtam, hogy hiába dolgoztam...

Feltételezem, hogy képes valamire a gyerekek. Egy kicsit drága lesz természetesen, mert ha képesnek tartom a gyermekemet valamire, az lehet, hogy pénzbe is kerül. Éppen most átértük, hogy képesnek tartotta az anya a gyereket, hogy lerendezi maga az ügyet. Egy kis harc volt. Az anya nyert. Egy kicsit büszke vagyok, ha ilyenek a családok. Szülők, akik győznek. Ez olyan, mint egy jó szó. Képesnek tartalak rá, hogy ezt véghez tudod vinni. Ez érdekes. Ez Isten pedagógiája.

Az emberiség történelmének csúcán a Mennyei Atya azt mondta Jézusnak: „Jézus, szenvedned kell. Meg kell váltanod az embereket. Ez a kereszten történik. Te ezt meg tudod tenni.” Jézus a kertben mondta: „Atyám, ha lehetséges, ne.” Az Atya azt mondta: „Jézus, te tudod.” Jézus: „Igen.” Képesnek tartotta rá. Ez Isten pedagógiája. Így azért nem bánhatunk a gyermekeinkkel, mert nem vagyunk Isten. De bízhatunk bennük. Mondhatjuk a gyerekeinknek: „Olyan gyorsan nem halsz bele.” Ha a gyermekünk sír, és azt mondja: „Ha ezt csináld, rossz apa vagy.” Mi pedig azt mondjuk: „Ki fogod bírni.” Akkor érzi a gyerek, hogy képesnek tartjuk valamire. Képesnek tartjuk, hogy egy bizonyos nehézségen úrrá legyen. Az apa, ki le akarta venni András hátáról a hátizsákot, megveti a gyermekét. Nem tartja

képesnek arra, hogy elbírja a nehéz hátizsákokat. Később András az életben sem lesz úrrá a nehézségeken. Nem állja meg a helyét vagy bűnöző lesz. Lop majd, mert az kényelmesebb, mit dolgozni. Ez a pedagógiai helyzet. Itt a hangsúly: követelményt támasztunk a gyerekünkkel szemben, és a gyerek képes ennek megfelelni. Azt mondjuk a gyerekünknek: „Képesnek tartalak rá.” Mindig jóságos hanggal beszélünk vele. A szívünkben is mindig. Nem bosszankodunk. Nem haragszunk. Mindig jók vagyunk a szívünkben. Jegyezzék meg, csak olyan parancsot adunk, amit keresztül is viszünk. Ha nem, akkor inkább ne mondjunk semmit.

Sokunknak több gyereke van. Felelősséget ruházhatunk a nagyobb gyerekekre. Ez normális dolog. Nem kell mindent magunknak csinálni. Eszményi helyzetben a falka maga rendezi el magát. Szerveződik pl. a szülők ellen is. Mi és ők. Ez jó. Erősnek élük meg magukat. Ezt lehet egy kicsit előmozdítani is. Ha a gyerekeket alkalmasint együtt szólítjuk meg. Pl.: „A szülők beszélgetnek most, és a gyermekek kint maradnak!” „Mit csinálnak ott? Miért?” Mindig miért. Ez jó. Szervezkednek a gyerekek. Az ellenállásban növekednek. Később szervezkednek a szomszéd gyerekek ellen. Fontos az összetartás, a „mi”. Ez az erő lelke. Az erő lelke jön a gyerekeinkre. A gyerekeink nem vallanak kudarcot. Emlékeztetniük kell erre egymást! Mondják gyakran egymásnak: Képes vagy rá. A csecsemőket az anyák többre tartják képesek mint az apák. Az apák félnek, hogy a pici belehal, ha megfogják a lábát, és úgy emelik fel. Az apa fél, hogy leszakítja a lábát. Amikor nagyobbak lesznek a gyerekek, akkor az apák tartják őket többre képesek. Az anyák féltik a gyerekeiket, hogy tüdőgyulladást kapnak egy kis hideg fuvallattól. Félnék, hogy a gyerek elveszik, ha nem fogják mindig a kezüket. Segíteniük kell egymásnak: „Kibírja!” Támogatniuk kell kölcsönösen egymást és bízni a gyermekeik képességeiben. Képesnek tartjuk a gyerekeinket, hogy úrrá tudnak lenni a nehézségeiken. Ha egy gyerek feltétlenül az ölembe akar jönni, akkor először dönteni kell: Igen, most szüksége van rá a gyermeknek. Akkor azt mondom: „Gyere!” Vagy azt mondom, néha le is kell tudni mondani, és a gyerek túl fogja élni. Képesnek tartom erre. Akkor azt mondom: „Nem, most nem.” És túl fogja élni a gyerek. Ha kis zsarnokuk van, ez nem baj. Jó képességei vannak a gyerekeknek. Az Önök gyermeke.

Gyermekével Szűzanyánk szent áldását adja ránk!

Az Istennel való élet

A Szentlélek évében vagyunk. A Szentlélek vezet minket. Tulajdonképpen ez egészen egyszerű. Ha a Szentlélek eltölt minket, akkor érezzük, mit akar tőlünk a Jóisten. Ez a hit lelke. Schönstattban mi egy egész különös lelket kaptunk ajándékba. Ezt úgy hívjuk: a Gondviselésbe vetett gyakorlati hit. Ennek megfelel a Jóistennel való életünk formája, az egymással való élet formája. A Jóistent egész konkrét események mögött felfedezzük. Isten megérint bennünket az életünk hétköznapi eseményei által. Isten megérint bennünket azok által az emberek által, akikkel dolgunk van. Isten a házastársunk által megérint minket. Fontos, hogy ezt felfedezzük.

Hogy csináljuk ezt? Egészen egyszerű dolog: egy kis időt szakítunk magunknak. Pl. összeülünk a háziszentélyünkben és Róbert Ritára gondol, és Rita mögött a Jóistent látja. Isten ajándékának látja őt. Elidőzik annál a gondolatnál, hogy Ritát ajándékozta nekem. „Általa beszélek Veled” — mondja a Jóisten. Ez az első. Elidőzünk a gondolatnál, hogy a Jóisten megérintett bennünket. Ezt hosszasan megtehetjük. A második: Róbert érzi, hogy a Jóisten mond neki valamit. Azt mondja: „Róbert, szükségem van Rád Rita számára. Ez a feladatod.” Róbert így válaszol a Jóistennek: „Érte élek. Érte vagyok.” Látják, egyrészt a felülről lefelé mozgásra Isten megérint minket a társunk által. Másik oldalon azt mondja Isten: Szükségem van rád. Szükségem van rád ennek az embernek a számára.

Két folyamat van itt. Az első folyamatot egy példán keresztül érthetjük meg. Milyen példa ez? A gyengédség. Mi ez? Testi kifejezése egy lelki kapcsolatnak. Itt van egy másik ember. Pl. egy gyermek. Lelkileg kapcsolatban vagyok vele. Gondolatban mondhatom neki: Szeretlek. Vagy szavakkal is mondhatom neki. Vagy egy testi megérintéssel is mondhatom neki. Ezt gyengédségnek nevezzük. Történhet a kezünkkel, a szemünkkel, egész testtel. Van egy alsóbb rend, ami kifejez egy magasabb rendet. Most még egy renddel feljebb nézünk. Bepillantunk az isteni életrendbe. Istennel ugyanígy van. Megérint bennünket az emberi által. Hogy csinálta ezt legerősebben? Karácsonykor. Emberré lett. Az Ő Fia, Jézus Krisztus, olyan mint a gyengédség, amit az embereknek ajándékoz. Jóisten mondja: „Szeretlek titeket.” A tankönyvemben mondja az asszony a férjének: „Szeretlek, te buta!” Isten azt mondja: „Szeretlek benneteket, emberek!” Isten a Fia által megérint bennünket. Ezek emberi szavak, amiket Jézus mond. Olyan valamik, amiket fel lehet írni. Olyan valaki is olvashatja, aki nem hisz. Pl.: egy ember útra kelt Jeruzsálemből Jerikó felé és útközben

rablók kezére került (Lk 10,30-37). Ez egy emberi történet, de isteni jelentése van. Egy isteni igazság emberi kifejezése. Így írták az egész Szentírást. Egy isteni igazság emberi kifejezése. Egy pogány is olvashatja. Emberi kifejezés. Ha valaki a szeretethez nem ért, és megfigyel két embert, akik egymáshoz gyengédek, akkor úgy érzi magát, mint egy pogány a Szentírás olvasása közben. Olvassa és mondja: „Ez érdekes! Nem tudom, mit jelent ez.” A másik, aki nem érti a szeretetet, látja, hogy a férfi megérinti a kislány haját, és gondolja: Mit csinál? Fodrász talán? Nem érti. Látja, de nem érti, hogy ez kifejez valamit. Mit csinál most? A kezét tisztítja? Talán gyógyít? Ha valaki a jelet nem érti meg, akkor számára a gyengédség valami mulatságos dolog. A gyengédséget csak olyan valaki tudja megérteni, aki érti a szeretetet. A szeretetet, ami ebben fejeződik ki.

Egy színtel feljebb így van ez, ha valaki hisz. Jézusra néz, azt mondja: Atyám, megértelek Téged. Közel akartál lenni hozzám. Ezért a Te örök szavad ember lett. Ránézek Jézusra, és mögötte látjuk a Jóistent. Ez nem elég. Most odamegyünk Jézus iskolájába. A farizeusoknak komoly szavakat mond: Az ég jeleit tudjátok értelmezni. Ha a felhők így és így néznek ki, tudjátok, hogy eső jön. De az idők jeleit nem tudjátok értelmezni (Mt 16,1-4). Jézus elvárja a farizeusoktól és az írástudóktól, hogy az idők jeleit értelmezni tudják. Valami mást is mond (Mt 6,245-34): A mező liliomai Istenről beszélnek. A verebek is a Jóistenről beszélnek. A hajunk a Jóistenről beszél. Egy hajszálnk sem hullik ki az Atya tudta nélkül. A mező liliomai szépek. A Mennyei Atya gondoskodik róluk. Ha Ő a liliomokról gondoskodik, rólatok is. Jézustól megtanuljuk, hogy az egész teremtést áttetszővé tegyük. Ez a mi schönstatti feladatunk és küldetésünk. Minden teremtményt áttetszővé tegyünk. Minden nemiséget áttetszővé tegyünk. Most felfedezem a házastársam mögött a Jóistent. A gyermekeim mögött látom a Jóistent. „*Általad*” — mondom. A társamnak azt mondom: Általad találom meg a Jóistent. Te vagy a Jóisten szava az életemben. Ezért érted élek. Mit mond a Jóisten, hogy Te az Ő ajándéka vagy? A dolgok isteni gondolatok kinyilatkoztatásai. A Jóisten ajándékai. Jaj, de jó! Nagyon jó vagy Jóisten, hogy ilyen jó társat adott nekem. De nem csak Isten gondolatai, ajándékai, hanem feladatok is. „Szükségem van Rád az ő számára!” Az emberek kinyilatkoztatott isteni kívánságok is. Hallom Isten kívánságát. Erre a kinyilvánított isteni kívánságra azt mondom: „*Érted vagyok!*” De nemcsak a társam a Jóisten gondolata, kinyilatkoztatott kívánsága az életemben, hanem a gyermekeim is. A gyermeke(i)m is: Isten gondolata, ajándéka, kívánsága. Mert általuk akarja megmutatni a szeretetet. Azt válaszolom: *Érted vagyok.*” De

nemcsak a gyermekeim, hanem a foglalkozásom, a feladataim is; a plébánosom, a munkatársam, a diákjaim is...

Isten szól hozzánk az életkörülmények által. Az emberek ezt mindig tudták, de nem volt olyan fontos. A középkorban minden ház a Jóistenről beszélt. A házban képek voltak, kereszttek, a faluban a templom, a földeken a kereszttek, mindenhol valami látható vallásos jel. Ezért nem volt olyan fontos mindent áttetszővé tenni. Ma másképp van. Egy megváltozott korban élünk. Ezért nagyon fontos, hogy a Gondviselésbe vetett gyakorlati hitet gyakoroljunk. Itt különbségek vannak. Lehet, hogy valakinek megvan az a képessége, hogy a hit fényében a dolgok mögött lássa a Jóistent. De az is lehet, hogy ezt a Lélek adományaként ajándékba kapja. Akkor ez a hit a Lélek adománya. Azon lehet érezni, hogy könnyen megy. Viszonylag könnyen megtaláljuk a társunk és a gyermekeink mögött a Jóistent. Átéljük a társunkat, a gyermekeinket, a feladatunkat mint a Jóisten ajándékát. Ezt az ajándékot nagyon szépek éljük meg. Ez olyan, mint a Jóisten gyengédsége. Igazi belső örömet okoz. Megvan az az érzésünk, hogy a Jóisten megérint minket. Ebben az örömben hosszasan kipihenhetjük magunkat.

Aztán a harmadik: Egész erősen érezzük a feladatot. Érezzük, hogy Isten azt mondja: Használni akarlak téged. Az az érzésünk van, hogy Isten beszél általunk. A Szentlélek rajtunk keresztül működik. Ez jól összekapcsolódik egy természetes munkával. Pl.: tartunk egy előadást. Jól előkészülünk. De amikor aztán beszélünk, azt tapasztaljuk, hogy a Jóisten használ minket. A Szentlélek szól rajtunk keresztül. Vagy átéljük a társunkat, mint Isten ajándékát. Ő nemcsak ajándék, hanem feladat is. Érezzük, hogy a Szentlélek mozgat bennünket. Szívünkben a társunk iránt nagy szeretet jön létre. A Szentlélek hozza. A Szentlélek mozgatja a szívünket. Ez nagyon szép dolog. Pl. ha nagyon fáradt vagyok, akkor is tudok valamit a társamért tenni. Vagy az idegeim tönkre vannak és mégis nyugodt tudok maradni és jószágos. Meg tudok bocsátani a társunknak akkor is, ha már tizedszer jön ugyanazzal a gúnnal. Ez is a Szentlélek adománya.

A természetes képességek egy magasabb szintre kerülnek, és megerősödnek. A Szentlélek nálunk olyan dolgokat tesz lehetővé, amik különben nem mennének. Különleges módon hozza bennünk létre a Szentlélek a szeretetet. A szeretetet, amely odafordul a másikhoz. Itt a keresztyén élet igazi érdekessége. Jézus függ a kereszten. Az írástudók és a farizeusok gúnyolják. Jézus: „Atyám, bocsáss meg nekik. Nem tudják mit tesznek.” (Lk 23,34) Azt mondja a szívében, hogy szeretlek titeket. Ezt pszichológiával már nem lehet megmagyarázni. Ezt egyetlen nemes, jó ember sem tudná

megtenni. Ilyesmit a Szentlélek ajándékoz nekünk. 1998 a Szentlélek éve. Az apostoloknál az utolsó vacsora termében csoda történt. Jézus azt mondta nekik: „Imádkozzatok a Szentlélekért!” Felment a mennybe. Az apostolok az utolsó vacsora termébe mentek. Imádkoztak a Szentlélekért. Szerintem nem tudták, miért imádkoznak. Még soha nem élték át. Nem tudták, mi lesz. De mivel Jézus ezt mondta, odamentek és imádkoztak. A Szűzanya közöttük volt. Vártak és imádkoztak. És rájuk szállt a Szentlélek. Ez olyan volt, mint a tűz. A Szentírás azt írja, hogy mindenki fölé lángnyelvek jöttek. Az egész személy fényes lett. Bátrak lettek. Sokan összejöttek és Péter, aki félt, most kiállt és elkezdett beszélni.

Szép lenne, ha a mi háziszentélyünk hasonlóan egy cönákulum lenne, az utolsó vacsora terme. A háziszentélyünk olyan hely lenne, ahol a Szűzanyával együtt vagyunk, imádkozunk, és a Szentlélek jön. Fényesek és erősek lennénk. Fény sugározna ránk, és a házastársunkat Isten ajándékának látnánk. „Aha, Te csináltad őt! A Te ajándékos. És egy nagy feladat.” A társunkat Isten fényében látnánk. A gyerekeket Isten fényében látnánk. A barátainkat Isten fényében látnánk.

A második, hogy isteni erőt éreznénk. Ami előtte nem volt lehetséges, lehetséges lesz. A gyengeségünk megmarad. Nem emberi erő jön létre, hanem egy isteni erő. Isteni erő lesz bennünk.

Most szeretnék mondani valamit Önöknek. Mi már megkaptuk a Szentlelket. Mi, akik itt vagyunk, és kipihenjük magunkat a háziszentélyünkben. Mindnyájan tudjuk, milyen gyengék vagyunk. Így kezd el a Szentlélek működni. Ha a fény növekszik, az ember gyengébbnek, és nem erősebbnek éli meg magát. Ez olyan, mint a természetben. Ha a fény nyáron az ablaküvegen keresztül vetődik, az ablaktáblán látjuk a foltokat, amik a kezüinktől származnak. Télen a szürke fényben nem látható minden. De nyáron minden látható. Így van ez, ha a Szentlélek száll ránk. Ez az első. Most vizsgálják meg, érzik-e a saját gyengeségüket? Lehet, hogy itt van valaki, aki azt mondja: „Tilmann atya, én nem érzem, hogy gyenge vagyok. Azért jöttem, hogy tudást gyűjtsek.” De ha a Szentlélek a szívünkbe jön, akkor az első, hogy érezzük a saját gyengeségünket. A második: A lehetetlen lehetővé válik. Keressenek Magyarországon házaspárokat, akik házaspárok számára előadásokat tartanak. Ha százat találnak, szerencsájuk van. Szerintem nem fognak százat találni. És itt vagyunk mi. Ezt a Szentlélek csinálja. Az első: gyengének érezzük magunkat, amikor a Szentlélek bennünk van. A második az az érzés, hogy ezt természetesen nem tudom, de csinálom. Képzeljék csak el, amit én csinállok: nem tudom a nyelvüket, és

beszélék. Hála Isten, a Gódányék értenek németül. Lélektanilag ez nagyon szokatlan. Az az érzésem, hogy a Szentlélek működik az Önök szívében. Ha Önök beszélnek, ha szép előadást tartanak, készítsék elő, gyakorolják, jó munkát csináljanak. De aztán elfelejteni. Akkor a Szentlélek beszél és mindenki mondja: „Nagyon érdekes, amit ez a család mond. Megérint.”

Nagyon szép volt, Németországban egy családcsoportban voltam. Egy családnak azt mondtam: Igen, sok időre van szükségük egymás számára. Ez nem megy 5 perc alatt. Legkevesebb 20 percre van szükségük. Emlékszem, ezt mondtam, aztán elmentem. Ők pedig méltatlankodtak: „Honnan tudja, hogy sok idő kell nekünk egymásra?! Nem is ismer minket! És miért mondta ezt?” Aztán mégis kipróbálták, és bejött. Most minden nap 20 percet együtt töltenek, és Beller-időnek nevezik. Csodálkoznak most is, honnan tudta? „Olyan rövid ideig voltunk együtt. Csak néhány perc és már mondta.” Tilmann atya büszke, most Beller-időt csinálnak. De ez a Szentlélektől van. Ezt nem tudjuk mi csinálni. Sokat kell tanulnunk. Ami már le van fordítva, azt tudnunk kell. Dolgozni kell. Írnunk kell a füzetünket, ami-ben leírjuk, mi fontos nekünk, hol vannak nehézségeink, mire vágyunk... De aztán mindent elfelejtünk, és azt mondjuk, amit a Szentlélek mond. Kiüresítjük magunkat, és megmondjuk valakinek: Most ez a te feladatod. És a Szentlélek beszél a szájunkkal. Ez két munkafázis.

— Az egyik az precíz előkészület. Tökéletes, alapos tanulás, és az élet gondos megfigyelése. Beszélünk egymással az előadásokról, amiket tartunk. Leírjuk.

— A második: Egész üresnek érezzük magunkat. A Lélek is ezt mondja. Ezért félünk, mert érezzük, hogy egész üresek vagyunk. Kik vagyunk mi, hogy az Isten szavát mondhatjuk?! Mi az, amit Isten az embereknek mond? Összehasonlítva amit Isten mond, azzal, amit mi emberek mondhatunk, olyan, mint a levegő. Egész üresnek érezzük magunkat. És így kell beszélünk. A Lélek általunk beszél. Néha felteszik a kérdést: „Hogy tud így beszélni?” Pl. egy tanácsot adni. Könnyen. Ha kér valaki egy tanácsot. Azt mondom a Jóistennek: „Ha akarsz tanácsot adni, üres vagyok.” Ha nem, akkor nem. Akkor másik ember által vezesd őket. Néha mond a Szentlélek valamit. Egyszer jött valaki, és láttam a bensőmben, hogy meg kell látogatni. Egy pap volt, nagyon jó, első osztályú. Új és fontos feladatot kapott. Jött és kérdezte tőlem: Kell ezt csinálnom? Hát egy pillanat, mondtam. Semmit se gondoltam, és a bensőmben jött egy szó: Titkárnök. Igen, a Szentlélek azt mondja, ezt csinálnod kell, ha ez a csoport ad neked egy titkárnököt. Kevesebb munkád lesz. Semmit se gondoltam. A Szentlélek

mondta, hogy titkárnő. Most nem tudom, mit csinál. Nem tudom, hogy jött-e egy titkárnő. Egészen üressé tesszük magunkat, és azt mondjuk a Léleknek, hogy szóljon általunk.

Ez a két dolog. Tanulmányoznunk kell, ami csak belefér. Vizsga lesz a végén! Elő kell készíteni a csoportban az előadásokat! Jó munkát csinálni! Aztán mindent félreteszünk. Lélektanilag nézve. Persze magukkal visszük a jegyzetünket az előadásra. Az egy más hangulat. Azt mondjuk a Szentléleknek: „Most Te vagy soron!” Ez a mi utunk. Természetesen néha a Szentlélek már az előkészületnél is csinált valamit. Utánanézhettek, hogy mit csinált. Az az életérzésünk, ami a prófétáknál volt. „Szádba helyezem a szavaimat.” Ez a társunkkal való érintkezésben is megy. Üljenek össze. Csukják be a szemüket, és mondják azt: „Szentlélek, most beszélj Te belőlem!” Üres vagyok, és azt mondom: „Édes Férjem! Egy kicsit lusta vagy. Ma nem kaptam virágot tőled.” Talán ezt mondja a Szentlélek, mert a Szentlélek nevelő, és akkor a feleség által ezt mondja a férjnek. Nem tudom, mit mond. Ez az Önök dolga.

Számolhatunk a Szentlélekkel. Számolhatunk azzal, hogy a szeretet szavait belénk adja. Istenben, a Szentháromságban ez úgy van, hogy az Atya látja saját magát. Azt mondja, amit lát. És nem csak mondja, hanem egy szóban kimondja. Egészen látja magát. Amikor mi magunkat nézzük, mindig csak keveset látunk magunkból. Nem gondolunk most éppen a hüvelykujjunkra. Nem gondolunk a nagymamával kapcsolatos élményeinkre. Nem gondolunk az első tanítási napra. Mind a három dolog hozzánk tartozik. A hüvelykujjunk, a nagymama és az első iskolai napunk. És még néhány ezer dolog, ami a személyiségünket formálja. Mindezt nem látjuk. Amikor azt mondjuk: „Én”, csak kicsit látunk. A végtelen Isten a maga egészében látja magát. A teljes végtelenségében. Kimondja és ez az Ige, az isteni Szó. Nem valami elkülönült, Tőle elválasztott valami, de valami különböző, eltérő. Ezt hívjuk a második Isteni személynek, Fiúnak. A Jóisten látja ezt a Szót. A Szó látja az Atyát, ahonnan jön, kettőjük között a szeretet impulzusa jön létre. Az Atyát teljes egészében átjárja a Fiú iránti szeretet. A Fiú viszonzza az Atya iránt a szeretetet. Ebből a szeretetből jön létre a Szentlélek. Mi a Szentlélek? Az Atya és a Fiú szeretetének gyümölcse.

Az ösztönök megnemesítése

Olyan korban élünk, melyben az emberek az ösztöneiket nem tudják mindig ellenőrzésük alatt tartani. Ilyen mindig volt. Mindig létezett alkoholizmus. De a mai korban ez különösen nehéz. Sok útja van annak, hogy a problémákat megoldják, és az ösztönöket kielégítsék. Segít ebben az éves jelmondatunk. Általában, normális körülmények között az ösztönök be vannak ágyazódva a kultúrába. Itt van például az emberekben a hódító hajlam. A nagyravágyás. Az a kívánság, hogy teljesítsünk valamit, a hatalomvágy. A középkorban a kultúra elrendezte ezt az ösztönt a lovagok eszményében. A lovag nagy ügyért harcolt. A királyáért harcolt. Most figyeljünk meg egy másik ösztönt. Az elrejtettség utáni vágy. Az élvezetekre irányuló ösztön. Az odaadás, a másik felé fordulás ösztöne. Kentenich atya ezt a két ösztönt nevezi meg: odaadó és hódító ösztön. A lovag eszményében ez is magára talál. A lovag egy úrhölgy szolgálatában élt. A lovag felelős volt a szegények, különösen az árvák és özvegyek védelméért. Manapság ez más-ként van.

Figyeljék meg, hogy hogyan mutatja be a televízió az eszményeket. Bemutatják az erőszakot, a hatalmat, az élvezetet. Minden ösztön önállósul. Tehát nincs egy képhez kötve. Például a nemi élvezetet önmagában mutatják és dicsőítik. Vagy az erőszakot önmagában dicsőítik. Ez nehéz.

Most elkezdünk egymással egy eszményt meghódítani: *Érted élek*. Szeretnék számodra valami nagyot teljesíteni. De az én nagy teljesítményem be van ágyazva a jelmondatba. Ha azt mondjuk, hogy *általad*, akkor ezzel azt akarjuk mondani, hogy tőled valami nagyot fogadok be. Tehát arról van szó, hogy az ösztönök egy nagy célba vannak beágyazva. Ha ezek nincsenek egy nagy célért felhasználva (például az alkoholistánál), akkor ő nem mondja, hogy „általad”, hanem azt mondja, hogy általam. Az élvezetet önmagáért keresi. Nem érted, hanem magamért, általam és értem. Ez minden. Ez egy olyan ember, akinek az ösztöneinek nincs értelme, hanem olyan valaki, aki csak élvezni akar. Az ösztönök megnemesítése mindig áldozattal jár. Ezért beszélünk a kegyelmi tőkéről. „Fáj, de neked adom, Édesanyánk.” Ez által növekszem.

Egészen magától értetődő, hogy tehetünk valamit annak érdekében, hogy pihenjünk, korábban ez egészen normális dolog volt. Szilárd életrend volt, az emberek dolgoztak, együtt éltek, otthon voltak a családdal, imádkoztak, és mindennek megvolt a maga rendje. Manapság nekünk kell ezt a rendet megteremtünk. Még a élvezeteknek is volt rendje. Összejötték és

egy pohár bort megittak együtt. Ez nekem Magyarországon nagyon tetszik. Ez a kultúra. A Pamír-fennsíkon hasissal csinálják ugyanezt. A férfiak körben ülnek, egy valaki meggyújtja a pipát, és körbeadják. Mire körbeér, addigra kiürül. Ennek körülbelül olyan hatása van, mint egy pohár bornak. Igazi kultúráknál az a szép, hogy az élvezet világát beleötvözték az élet egyéb területeibe. Nálunk a hasis használatának nincs kultúrája, aki elkezd, addig folytatja, ameddig kábult állapotba nem kerül. Az alkoholt kulturáltan fogyasztjuk. Vannak szabályok. Például délelőtt nem iszunk. Nem iszunk egyedül. Az indiánoknak nem voltak ilyen szabályaik. Náluk nem volt kultúrája az alkoholfogyasztásnak, ezért mentek tönkre a tüzes víztől. Ebben az összefüggésben az emberi közösségnek nagy szerepe van. A személyre tekintünk, és azt mondjuk: általad, egészségedre. De ha a pohárnak mondjuk ugyanezt, hogy „általad, boldog vagyok”, az nem jó.

Tehát az odaadó szeretet azt mondja a másiknak, hogy általad leszek boldog. Hálás vagyok neked. Örülök, hogy vagy. Szokásainkban ennek szilárd helye van. Az IBM is megkísérelte ezt egyszer. Összegyűjtötték a munkatársakat egy stadionban, és a fontos férfiak befutottak. Akkor mindenki tapsolt. Be is mondták: Ez az a csapat, amelyik az XY számítógépünket készítette. Mindenki tapsolt. Ti fontosak vagytok nekünk. Általatos sikeres a cégünk. Családjainknak is szüksége van ilyen szokásra. Pl. amikor születésnapot ünneplünk. Az egész család azt mondja, hogy általad boldogok vagyunk. És a kisgyerek ott ül a középpontban. És mindenki azt mondja neki, hogy általad boldogok vagyunk. Jó, hogy itt vagy nálunk, és örül. Szükségünk van olyan szokásra, mellyel kifejezésre juttatjuk, hogy te, a másikkal, fontos nekem.

Ha egy férj azt mondja a feleségének, hogy általad boldog vagyok, és azt évente egyszer mondja, az egy jó kezdet. Egy gyereknél ez nemcsak évente egyszer történik. Ez minden nap lehet, amikor lefektetjük a gyereket. Szép dolog valami jó szót találni. Egy megfelelő szó, mely azt juttatja kifejezésre, hogy fontos vagy nekem. Örömem telik benned. Néha használunk egy szót, aztán elfelejtjük. Itt van egy kis fickó a körben, akinek azt mondtam, hogy rabló. És jól érzi magát, mint rabló. Ha találkozunk, ő mindjárt azt mondja: rabló. De nem azt mondja, hogy én vagyok a rabló. Ez az „általad, veled”. Fontos vagy nekem. Ez a szó, hogy rabló, valami olyant jelent most, hogy király vagy.

Keresek egy szót, megmondom neki. Keresek egy szót a feleségem számára, és az által a szó által azt mondom neki, hogy általad boldog vagyok. Keresek egy szót a férjem számára, keresek egy gesztust, az „általad”

kifejezésére. És itt szabad egy kicsit dolgozni. Egy jó házassághoz intelligenciára van szükségünk. Nemcsak egy jó számítógépes programhoz vagy egy jó tanítási órához kell intelligencia, hanem egy jó házassághoz is. Törhetjük a fejünket. Keresem a szót. Ez érdekes dolog. Van egy német vers, mely így szól: „Minden dologban alszik egy dal. Az egész világ elkezd énekelni, ha a varázsszót kimondom.” Keressük ezt a szót. Egy kisfiú számára ez a szó a rabló. Ez volt a varázsszó. Nem lehet megmondani, hogy miért. Persze lehet mindig valami okos magyarázatot találni.

Mondjuk ki azt a szót, ami a másiknak jót tesz. Ez különböző mindenkinél. Keressük ezt a szót. Egy szóban kimondjuk, hogy a másik mit jelent nekünk.

A szeretet Lelke

Azt is mondhatjuk, hogy a Szentlélek kicsalja az Atyától a Fiú felé áradó szeretetet. És a Fiú szeretetét odacsalja az Atyához. Ha a Szentlélek megérinti a teremtményeket, elkezdenek szeretni. Mi a Szentlélek idejében élünk, amikor a házasságról van szó. Korábban a házasságokat a törvény biztosította. A házasságok fönmaradtak, mert nem volt más lehetőség. Természetesen szerették is egymást. De más lehetőségük nem is volt. Ez ma másként van. Ez most egy olyan időszak, amikor a Szentlélek az egyházban különleges módon akar működni.

Itt van egy férfi és itt van a felesége. És mit csinál a Szentlélek a férfiban? Előcsalja a férfi szeretetét és odavezeti a feleségéhez. Előcsalja a feleség szeretetét, és odavezeti a férjhez. Erről beszél Szent Pál a Korintusiakhoz írt levelében, a 13. fejezetben. A Szentlélek eme adományáról beszél. Arról ír, hogy ez az adomány minden természetes adottságot felülmúl. A szeretet mindent elhisz, mindent eltűr, mindent elvisel. A szeretet soha nem múlik el. Ez a Szentlélek adománya. Csodák lehetségesek nálunk.

Most betekintünk korunkba. Látjuk, hogy a házasságoknak minden természetes támasza eltűnik. Ez a Jóisten tervét mutatja nekünk. Olyan kor felé haladunk, ahol a Szentlélek saját maga akarja a házasságban a szeretetet garantálni. Az eljövendő kor számára ezért fontos a háziszentély. Ez egy pünkösdi terem, ahol a Szűzanyával összegyűlünk, ahol a Szentlélek leszáll ránk, és egyszerre csak szeretni tudjuk egymást. Ilyen létezik. A Szentlélek leszáll, és hirtelen tudunk szeretni. Ezt várjuk a következő évben. Ez azt jelenti, hogy a Jóisten akarja nekünk a Szentlelket adni, mi láthatjuk ezt. Azért, mert népüinktől a nyilvános keresztény életrendet elvette. Ha a Jóis-

ten a nyilvános keresztény életrendet elveszi, akkor ennek helyébe valami mást szeretne adni. Mert a Jóisten szeretete nem lett kisebb. Tehát Ő Jézus Krisztus lelkét szeretné nekünk adni. Ha a külső rend már nem tartja össze a házasságokat, akkor Krisztus lelke fogja a házasságokat összetartani. Ha ez a lélek leszáll ránk, akkor belülről lesz meg az erőnk. Az erő, mely Istentől jön.

Az elmúlt időben nagyon sokat dolgoztunk az önnevelésünkön. Ezt továbbra is folytatjuk. Tehát gondoskodni fogunk arról, hogy a dolgokhoz való megfelelő kötődés meglegyen, hogy meghódítsuk az emberekhez való megfelelő kötődést, hogy a másikat nagynak lássuk, és azt megmondjuk neki.

Küzdeni fogunk azért, hogy az igazság és az őszinteség kitüntessen minket akkor is, ha ez nehezünkre esik, de egy kicsit a súlypontot el fogjuk tolni. Amit most mondok, az a családmozgalom stratégiájára vonatkozó megjegyzés. Amikor korábban azt mondtuk, hogy mi csinálunk valamit, az azt jelenti, hogy *semmit nélkülünk*. Először azt mondtuk, hogy semmit nélkülünk. Amikor a másiknak valami jót akartunk mondani, bocsánatot kérni és adni, minden jót megtenni stb. Erről volt szó.

Most a másik oldalt nézzük: *Semmit Nélküled*. Itt könyörgünk a Szentlélekért. És várjuk a csodát. Természetesen most is fontos, hogy csináljunk valamit. Soha nem lehet csak mondani azt, hogy semmit nélküled. Ha hazajön a férj, és kérdezi, hogy hol vagyok, válaszolhatom, hogy a házi-szentélyben. De hol van a vacsora? — Barátaim, nem ilyen módon kell ezt csinálni. És ha este tizenegykor jön a férj, és arra hivatkozik, hogy szép apostoli beszélgetése volt a munkatársával, megkérdezzük, hogy miért nem telefonáltál? Hát nem gondoltam rá. Barátaim, nem így kell! Megmarad a „semmit nélkülünk”, de biztos vagyok benne, hogy ebben a Szentlélek-évben fontos nekünk, hogy sokáig és sokszor kérjük, hogy jöjjön el. Kérjük, hogy jöjjön, és hisszük, hogy jön. Az apostolok vártak, és semmit nem csináltak. Szép lenne, ha az egész családmozgalmunk egy nagy pünkösdi terem lenne. Tehát minden házi-szentély a másikkal kapcsolatban legyen, egy nagy pünkösdi terem legyen, ahova a Szentlélek eljön. Ezt kérjük, ez a célunk. Akkor ha ránézünk a másokra, és azt mondjuk, hogy úgy érzem, hogy általad megérintett Isten. Vagy ránézek a gyermekemre, és azt mondom, hogy általad érintett meg Isten. Akkor könnyebbnek látom a hivatásomat, és ugyanolyan könnyen jön a szívemből a válasz, hogy érted vagyok. Ez tud segíteni. Ez lesz a légkör a családban, hogy érted vagyok.

Ez ugyanaz, mint ami Szent Pál a Korintusiakhoz írott 1. levelének 13. fejezetében áll. Ez a közöttünk élő szeretet. A szeretet türelmes, természetesen. A szeretet jóságos, a szeretet nem féltékeny. Nem kérkedik, nem is kevély. Nem tapintatlan. Nem keresi a maga javát. Nem gerjed haragra. A rosszat nem rója fel. Nem örül a gonoszságnak. Örömet az igazság győzelmében leli. Mindent eltűr. Mindent elhisz. Mindent remél. Mindent elvisel. A szeretet nem szűnik meg. Ez a cél. De ezt az „érted”-et, és ezt az „általad”-ot mi a Szentlélek ajándékainak látjuk. Ez nagyon fontos. Az életnek ezt a magaslatát akarattal nem lehet elérni. De a Korintusiakhoz írt 1. levél 13. fejezetében a Szentlélek adományairól beszél. És számíthatunk erre az adományra.

Szabad emberek nevelése és vezetése

A családnapokon dolgozunk, és a résztvevőkkel meg akarjuk hódítani a jelmondatunkat: *Általad, Érted*. Kérjük, hogy a résztvevő házaspárok beszélgessenek arról, hogy mi vagyok én általad? Vagy mi vagy te énnekem? Vagy gondolkozzanak el azon, hogy mi szeretnének lenni érted? Itt most két különböző utat is választhatnak. Az egyik, hogy felteszik a kérdést, majd a nők és a férfiak különvonulnak, húsz perc múlva összejönnek, és akkor kicseréljük gondolatainkat. Tehát oszthatunk ki cédulákat, feltesszük a kérdést, mi szeretne lenni a férje/felesége számára, kitöltik, és ismét összejövünk. Én ilyet nem csinálok. Ennek megvan az oka. Ez azzal függ össze, hogy az ember nem autó. Ha az autónál volt valami zörej, a mester rögtön megmondta, hogy mi a hiba. Ez gyorsan megy. A várakozás itt semmit nem segít. Mert egy gépezet nem növekszik. Az élő dolgoknál ez másként van. Az élő dolgok növekednek. És ehhez idő kell. A mi módszerünk olyan, ha azt akarjuk, hogy az emberek csináljanak valamit, akkor nem azt mondjuk, hogy csináld, hanem megkérdezzük, hogy nem szeretnék ezt csinálni? Aztán már nem mondunk mást. Tíz perc múlva azt mondjuk, hogy szép dolog, ha azt csináljuk. Akkor hagyjuk nyugodni az ügyet. Majd újra előhozzuk, majd megint beszélünk róla, majd délután, ha idő van, nincs program, elmehetnek úszni a résztvevők, vagy valami más szépet csinálni. És egy ilyen témáról is lehet beszélni. Ha valamit el akarok érni, azért tenni kell valamit. Semmiből nem lesz semmi. Léggört kell teremteni, olyant amiben egy növény nőni tud. Újra és újra beszélek róla. De nem vagyok mérges, hanem két év múlva is újra ismétlem. Akarnom kell, de nem haragudhatok, mert az emberek élnek a szabadságukkal. Örülöm kell annak, ha

a szabadságukkal másként élnek, mint ahogyan én akarnám. Így csináljuk ezt Schönstattban. Gyakran előfordul, hogy amit a Házas Hétvége mozgalom egy nap alatt elér, ahhoz nekünk három évre van szükségünk. Ez a mi utunk. Ez a szabadság útja. Nálunk mindenki azt csinál, amit akar. Azt is csak akkor, ha kedve van hozzá. De gondoskodni kell arról, hogy legyen kedvünk. Ez a művészet. Gondolják végig, hogy már mi mindent megtettek, és mi mindent nem csináltak meg. És ez szép. És én nagyon jól érzem magam. Mert nekem Kentenich atya sok mindent mondott, és én sem csináltam meg. Szabadnak éreztem magam. Amikor Milwaukee-ban meglátogattam, egészen kimerült voltam. Két hétig csak aludtam és sétáltam. Néha beszélgettünk Kentenich atyával. Egyszer éreztem, hogy valamit csinálni kellene. Sétáltunk Kentenich atyával és beszélgettünk. Mondta, hogy bent a házban a többiek énekelnek. „Nem akar odamenni és énekelni?” — kérdezte. „Nem!” — mondtam. Fél óra múlva újra megkérdezte, hogy nem akar odamenni a csoporthoz a beszélgetés után? Nem! — mondtam. Beszéltünk az emberekről, majd megkérdezte, hogy nem akar odamenni? Nem! — mondtam.

Ha valamit akarok, azért tennem kell valamit. Engedem, hogy fújjon a szél. És a nád elhajlik. De nem hajlítom a nádat. A drótot, azt lehet hajlítani. A nádat nem. A szél el tudja ezt érni. De ez nagyon lassan megy. És ez a mi utunk. Ez egy bizonyos művészet. Akarnom kell, hogy valami történjen. De szabad emberekkel van dolgom. Azt mondom, nem szeretnék ezt csinálni? Ez szép lenne. Aztán megint semmit sem szólok. Még egyszer mondom, nevetek hozzá, és mindenki tudja, hogy mit gondolok. Csináljon mindent szabadon. Meg kell találniuk a saját útjukat, hogy én hogyan csinálom, azt érzik. Előterjesztek valamit, ezt gyakran mondom, de tudják, hogy nem haragszom, ha nem csinálják.

És van még egy módszer: mindig többet kell mondani, mint amit az emberek elvégezhetnek. Akkor szabadnak érzik magukat. Mert mindent úgysem lehet megtenni, és így az sem rossz, ha semmit sem csinálunk. Sok ösztönzést adni, csinálják ezt, mi így csináljuk, mások úgy csinálják stb. Vannak, akik maximalisták, ők elkezdenek valamit, elfogy a levegőjük, mert mindent nem lehet megtenni, és ez jó. Nem azt kell csinálni, amit előír az előadó házaspár vagy az atya, mert így a tömegemember cselekszik. A tömegemember engedelmes. Ez nem a mi eszményképünk. Ezért az a módszerünk, hogy mindig kicsit többet mondunk, mint amit valóra lehet váltani, akkor az embereknek döntenüik kell. Ez jó.

A Házás Hétvégéről beszéltem. Ennek a módszernek sok sikere van. Ma az emberek elvárják, hogy megmondják nekik, mit csináljanak. Számomra is és a munkatársaim számára is ez egy kísértés; hogy megmondjuk, mit kell az embereknek tenniük. Az emberek ezt el is várják. Tehát mi megkíséreljük a szabadság útját járni, de ez nehéz lesz. Az lesz a mi kísértésünk, hogy az embereknek megmondjuk, hogy mit csináljanak. És az embereknek az lesz a kísértése, hogy azt csinálják, amit mi mondunk nekik. A Schönstatt-mozgalomnak az a kísértése, hogy már nem a szabadság mozgalma. De harcolunk a szabadságért. Tehát ösztönzést adni, az ösztönzést ismételni, több ösztönzést adni, utat felmutatni és szabadságot hagyni. Az ösztönzést megismételni és szabadságot hagyni.

Ha ma egy fiatalember úgy dönt, hogy pap lesz, akkor az soká tart. Mikor a Domonkos-rendet alapították, akkor a harmadik generális elment prédikálni, mindig volt vele egy kocsis, azon sok szerzetesruha. A prédikáció után jöttek a fiatal emberek, adott nekik egy ruhát, egy kötelet, és már domonkos szerzetesek voltak. Hogyan választották ki akkor a házastársat? A szülők beszéltek egymással, és azt mondták, hogy a mi gyerekeink öszszeházasodnak. A fiatalok nem mindig látták egymást előtte. Aztán megvolt az esküvő, és a fiatalember látta a fiatal feleségét, és azt mondta, hogy jaj de szép. És mi történt? Döntött, hogy őt veszi feleségül. Szent Erzsébet négyévesen ment Tübingiába. Ez volt a döntés. Fokozatosan megszerették egymást. Még csak nem is egy hétvégén született meg a döntés. Nem is egy óra alatt. Hanem másoktól jött a döntés. És ez a kettő fiatal utólagosan kapcsolódott a döntésbe.

Ma olyan korban élünk, amikor a szabadságot újra felfedezzük. Nem úgy leszünk papok, mint korábban a domonkosok. A fiatal emberek éveken át foglalkoznak a döntéssel. Nem úgy leszünk házastársak, mint korábban, hogy mások mondják meg, mit kell tennünk. Ma a fiatalok maguk döntenek, és a házaspárok is döntenek, milyen legyen a saját útjuk a házasságban. Ezért adunk sok ösztönzést. Ezért a mi utunk a szabadság útja. Mindig vannak olyan emberek, akik azt mondják, hogy „mondja meg már, mit tegyék!”... Ez nekem kísértés a gyors siker érdekében. Isten nagyon irgalmas volt velem és a magyarokkal, mert olyan kevés az időm, hogy csak rövid ideig tudok itt lenni, és elmegyek. Nem tudnak engem megkérdezni. Ez igazi ajándék. Ha itt lennék, ez nem menne. Mindent tönkretennék.

Tehát szeretném, hogy lássák, ha az embereket meg akarják mozgatni, ahhoz egy nagy cél kell és szabadságot kell adni nekik.

A kegyelmi tőkében az áldozat, a lemondás számunkra a túlélés kérdése. Ilyen áldozatra gondolok, amikor azt mondjuk, hogy ülünk össze a háziszentélyben, helyettesítjük a televíziókat az együtthallgatással. Akkor újra létrejönnek a finom szervek. Sok mindent akkor tud érezni csak az ember, ha valamije nincs. Ha időt szakítunk egymás számára, akkor ez a szegénység egyik formája, felszabadítjuk magunkat valamitől, a bennünk levő állatnak éheznie kell, és a szellem rátalál a tetre.

Hallottuk, hogy úgy is kapcsolatba lehet lépni, ha nagy távolság van közöttünk. Ezt az állat nem érti. Az állat mindig zabálni akar. A szellem megérti ezt, és az isteni bennünk szintén. Ez hősiesség a dolgokhoz. Azért, hogy újra szert tegyünk egy finom érzékelésre. Ez ténylegesen csak akkor lehetséges, ha kevesebbünk van. Ez áll a szexualitásra is. Ha mindig csak a testi kapcsolatot keressük, akkor a lelki kapcsolat iránti érzékünk elvész.

Most azt mondjuk, hogy általad boldog leszek. Ránézek a másokra, és ő boldoggá tesz engem. Vagy azt mondom, hogy érted élek. Ha a társam ezt mondja, így válaszolok neki: én is érted élek, mert általad boldog vagyok.

Kentenich atya karizmája

Nem tudom, hogy mit beszélnek Schönstattról Romániában. A Szentlélek beszél általunk. Olvasták a Családkadémia kézikönyvét? Büszke vagyok. Német kollégáim nem tudják kritizálni, mert nem tudják, hogy mi van benne. Érzik, hogy mi történik itt? Egyre inkább a schönstatti üzenet hordozói leszünk. És ez csak úgy megy, ha Kentenich atya is idejön. Van kegyelmi adomány, amit Istentől kaptunk. Ezt karizmának nevezzük. Mi részesedünk Kentenich atya karizmájából. Hálásak vagyunk, hogy már van néhány fordítás tőle. Ez egy kezdet. Amink eddig van, az nagyon kevés. Egy paptestvérem disszertációt írt Kentenich atyáról. Ehhez huszonegyszer oldalt olvasott tőle. Ezt mi Magyarországon nem olvashatjuk, mert nincs ennyi lefordítva. Ez nehézség, Barátaim! Kezdetben elég annyi, amit tőlem kapnak.

Szólhatok egy szenvedélyemről? Részesedni Kentenich atya karizmájából. Sohasem akartam mást, mint őt megszólaltatni. Óhajtom, hogy itt is legyenek néhányan, akiknek ez a szenvedélyük. Ha ezt kérjük, akkor ezt ajándékba meg is kaphatjuk. Ez nemcsak ész kérdése, ez vágyódás kérdése. Kentenich atya az egyház nagyjai közé tartozik. Sok oldalról meg lehet közelíteni. De a teljes Kentenich atyát egyikünk sem tudja egyedül jelenva-

lóvá tenni. Az egyik megközelítési mód a kinyilatkoztatott valóság, a Szentírás, a zsinatok szövegei, a Szentatya szavai felől. De létezik egy másik út is, amikor azt keressük, ami személyesen nekünk szól. Kentenich atya felismerte, hogy ez a személyes megszólítás a Szentlélektől jön. Azaz mi itt olyan emberek közössége vagyunk, akiknek személyes karizmájuk van. Ezért gyengének érezzük magunkat és mégis beszélünk.

Hogyan néz ez ki számunkra? Van egy személyes érdeklődésünk, az, ami nekünk fontosnak számít a házasság és a család vonatkozásában. Meggyőződésünk lehet, hogy a Szentlélek azt mondja, azt akarom, hogy ezt add tovább. Talán felvetődhet, hogy ha Kentenich atya ezt a középkorban hangosan kimondta volna, eretnekként elégették volna. Valószínűleg. Vannak közöttünk olyanok, akiket a kor problémái megérintenek. És azzal a gondlattal élünk, hogy azáltal a Jóisten szól. Nem tudom, hogy emiatt eretnekként elégették volna-e az embert. Ez igazán eredeti dolog. Itt van valaki például, akit megérint az, hogy az emberek szegények. És mit látunk emögött? Egy egészen nagy problémát. Milyen probléma ez? Nemcsak annak a problémája, hogy segítünk másokon, ha az éhségről van szó. Országos viszonylatban egy VW gyár többet tud segíteni, mint a mi összes gyűjtésünk. Mert egy ilyen gyár annyi pénzt termel, amit mi nem tudunk összehozni. Itt egy másik problémáról van szó.

Tudhat-e egy olyan ember, aki ennyit befogad, mint mi, egyáltalán szellemileg dolgozni? Tud-e egy olyan ember szeretni, aki teleeszi magát? Képes-e olyan valaki, aki mindig jóllakott, örömet megélni? Persze mondhatjuk, hogy úgy birtokoljuk a dolgokat, mintha nem lenne a mienk. De nincs-e itt egy abszolút határ? Szép, amit a dolgokhoz való kötődésről mondtunk, de megfigyelést végeztünk a rendszerváltozással kapcsolatban. Emberi erények vesztek el. A volt Kelet-Németországban hasonlóképpen van. Nem tudni miért. Az emberek már nem segítenek egymásnak. Hanem mindenki a sajátját keresi. Nem panaszkodom, figyelek. Aztán így van, hogy akinek mindene megvan, az érdekes ember. Aki az őstönei minden kívánságának enged. Aki akkor eszik, amikor éhes, akkor iszik, amikor szomjas, akinek reumája van és eszi az aszpirint, aki fáradt és leül.

Mesélik, hogy Amerikában mindig esznek az emberek. Ezért nem ürítik ki igazán az emberek a tányérjukat, amikor esznek. Megismertem Rómában egy szerzetes közösség fiatal tagját, szimpatikus ember. Telemerte a tányérját, keveset evett, mert egész nap evett, nem volt éhes, és félretolta a tányért. Most itt a kérdés, kíváncsi vagyok, nézem tovább a filmet... Az a kérdés: képes egy ilyen ember szeretni? Biztos vagyok benne, hogy nem!

Számunkra a szegénység a túlélés kérdése. A lemondás annak az útja, hogy a szellemi erőnket mozgósítani tudjuk. A jóllakott ember nem tud gondolkodni. Egy jelentős domonkos atya segédletet írt a tanuláshoz. Ezt írta: Ha szellemi munkát akarsz végezni, „nem engedheted meg magadnak, hogy szellemedet egy regénnyel megterheld, az túl sok szellemi erőt elvesz!” Ha egy tv-krimet mutattak volna neki, azt mondta volna, hogy aki egy ilyent megnéz, az négy hétig nem képes dolgozni. Ha egy egész esti programot mutattak volna neki, megkérdezte volna, hogy vannak-e olyan emberek, akik ezt el tudják viselni?

Az új világ hódítói: a szeretet házai

Az egyházban folyamatban van a megújulás. Korábban az egyház erős összeköttetésben volt a kormánnyal. Erős összeköttetésben volt a nép szokásaival. Most új világ van. Ezt a világot az egyház még sohasem alakította. Ezt a világot különös módon a médiák jellemzik. Az emberek közelebb kerültek egymáshoz. Általában sok százezer ember részesül egyetlen nagy ügyben. Vizsgálják meg egyszer azt, hogy hány ezer ember dolgozott azon a ruházaton, amit Önök hordanak. Ne feledkezzenek meg azokról sem, akik a vegyiparokban a ruhafestéket állították elő. Egészen más, mint korábban volt. Ezt az új világot az egyház még sohasem alakította. Tehát ennek a világnak az evangelizálásáról van szó. Ha területi szempont szerint nézzük, akkor újraevangelizálásról van szó. Ha így nézzük, akkor Magyarország régen keresztény volt, most nem az. De ez a látásmód nem egészséges. Bátortalanná tesz bennünket. Máshogy kell néznünk.

Egy új világ keletkezett, új emberi valóság. Ezt az új világot az emberek új kapcsolata jellemzi. Ez emberek közelsége, egy új teremtett valóság. A teremtésnek ez az új valósága nagy esély, de veszélyeket is rejt magában. Ahogyan Isten a teremtéskor a kezünkbe adta. A teremtő lélek ebben a világban működni akar. A tömeg világa a szeretet világává kell, hogy váljon. A szeretethez nem elég a közelség. Nem elég pusztán az, hogy az egyik ember a másikkal beszélhet. Hanem a szeretetnek egészen meghatározott feltételei vannak. A legfontosabb előfeltétel az, hogy az ember életének első pillanatától kezdve tudja, hogy szeretik. Az a megtapasztalás, hogy léte első pillanatától kezdve szeretik. Ezáltal a lét egy meghatározott minőségre tesz szert. Az a képesség, hogy a másikhoz szeretettel oda tud fordulni. A kicsi ember, a csecsemő boldognak éli meg magát, mert az édesanyja szereti. Látja, hogy az édesapja szereti. Általad boldog vagyok. Így mondja a

kisgyerek. Ha az a megtapasztalásom, hogy engem szeretnek, akkor válaszolhatok. Érted vagyok. De ez az előfeltétele. Ha nincs meg ez a megtapasztalásom, akkor fenyegetettnek érzem magam, ha szeretnem kell. Akkor az a benyomásom, hogy valamit elvesznek tőlem.

Lélektani szempontból ez volt a marxizmus tévedése. Illúzió volt, hogy az ember természeténél fogva önzetlen. Az volt a kommunizmus beteljesedésének nagy képe, amikor egyik ember a másik számára teljesen rendelkezésre áll. A szeretet tökéletes közösségéről alkotott kép. Ez lélektanilag hamis. Ez csak akkor működik, ha az embereknek megvan az a megtapasztalásuk, hogy szeretik őket. Akkor megy.

Egy ember, aki saját magát szeretettnek éli meg, minden irányba el tudja magát ajándékozni. Az ilyen ember azt mondja, hogy általad boldog vagyok, mert érzem, hogy szeretsz. Egy ember, aki ilyen megtapasztalással és alapmagatartással él, szeretne választ adni. Érted élek — ez a válasza. De ma sok ember nélkül a megtapasztalás nélkül él. Mindenekelőtt nélkül élnek, hogy a szülők szeretik őket. Ezért nagyon nehéz ezeket odavezetni az emberekhez, hogy szeressék őket. Sokat beszélnek a szolidaritásról. Beszélnek a világ szegényeiről, akikkel szolidaritást kell vállalnunk. Ha egy ember soha nem élte át hogy szeretik, az nem tud másokkal szolidaritást vállalni. Mindenbe belekapaszkodik, amiye csak van, és fél, hogy elveszik tőle.

A társadalom így egy olyan hely, ahol mindenki mindenki ellen harcol. Egy ember, aki nem tapasztalta meg, hogy szeretik, azt sem tudja elhinni, hogy Isten szereti őt. Itt a hitnek a lélektani előfeltételeiről van szó. Egy szép példa az új emberről, aki az embereket és Istent szeretni tudta, kis Szent Teréz példája. A Szentatya egyháztanítóvá avatta őt. Arra a megtapasztalásra hívta fel a figyelmet, melyre mint ember és gyerek szert tett. Ezek nagyon fontosak. Nagyon fontosak a családjaink számára és nagyon fontosak a jövő egyháza számára. Terézia megtapasztalta szülei szeretetét. Az édesapja különös néven szólította őt. Azt mondta, hogy „kis királynőm”. A lány azt mondta édesapjának, hogy „Te összehasonlíthatatlanul nagy királyom”. Később az egyház számára az Isten iránti gyermeki szeretet üzenetét hozza. A vér szerinti édesapában a Mennyei Atya képét élte meg. Megélte édesapja szeretetét úgy is, hogy szeretetének válaszát elvárta. Itt volt az egyik oldal: általad boldog leszek.

De a másik oldal is ott volt. Kis Teréz a kertben a hintán ült, az apa belép a kertbe és hívja: „Gyere kis királynőm, adj egy csókot!” — és a kislány azt mondja: „Gyere, vedd el magad!” — Az apa csak komolyan ránézett és

bement a házba. Ez az egyetlen konfliktus, ami apjával kapcsolatban eszébe jut. Tudatossá vált benne, hogy itt mit csinált, hogy megsértette az apa szeretetét. Azt írja, hogy befutottam a házba, és az egész ház tele volt a panaszokkal. Érezte, hogy a szeretetre válaszolnia kellett volna.

Tehát egy új emberiség áll előttünk, melyben az emberek szorosan együtt vannak. Mindenki mindenkivel kapcsolatba léphet másodpercek alatt. És itt szükség van meghatározó fajtájú élményekre. Hinnie kell az embernek abban, hogy Isten szereti őt, kell, hogy tapasztalja, hogy az emberek szeretik őt. És itt van a mi családmozgalmunk feladata. Mégpedig kettős módon. Nálunk megtapasztalhatják az emberek a szorosabb értelemben vett szeretetet. Tágabb értelemben házak jönnek létre, melyben az emberek megtapasztalhatják Isten szeretetét az emberek között. A gyerek megtapasztalja, hogy szeretik őt. Ez nagyon nagy feladat. Ahogy egy anya hordozza gyermekét és szereti. A gyerek akkor érzi édesanyja szeretetét, amikor az anya hordozza őt. Örül annak, hogy a világon van. Szép dolog a világon lenni, ha szeretik. Itt a férjnek a felesége iránti szeretete is szerepet játszik. A feleség hangulata akkor jó, ha a férjétől elfogadottnak érzi magát. Ezek nagyon ismerős dolgok. Ezeknek gyakorlatias következményei vannak. Egy férfi a gyerekeit a felesége szívéen keresztül is eléri. Ha a feleségnek egy jó szót mond, azt a gyerekek érzik. Ezek egészen egyszerű dolgok. Éreztetem a feleségemmel, hogy szeretem, és akkor jól érzik magukat a gyermekeim. Az anya érezteti a gyerekekkel, hogy szereti a férjét. Ez egy fontos folyamat. Különben létrejön az anya és a gyerek közötti meghitt kapcsolat, melyen kívül a rossz világ van. Ez a rossz világ az apával kezdődik. És folytatódik az utcán lévő autókkal, az esővel, a zivatarral stb. Az anya szereti a férjét és odavezeti a gyereket az apához, és az anya szívéen keresztül megtanulja a gyerek szeretni az apját. Ezt a nagy idegen embert. Ez a rend nagyon fontos. Manapság sok férfi érzi, hogy nőies lelke is van. Az egyoldalú férfias típust az atyai típus váltja le. Ez azt jelenti, hogy az apának nagy öröm az is, ha direkt módon bánik a gyerekekkel. Ezért szakít időt a gyerekek számára, és odafordul hozzájuk. Ez számunkra magától értetődő. De ha ezekről a dolgokról beszélünk, meg kell magyarázni. Ez nem magától értetődő. Egy véleménykutatás Ausztriában azt az eredményt hozta, hogy az apák a gyerekekkel naponta három percet beszélnek. Ez kevés. De ha meg se próbálják, akkor azt sem tudják, hogy ez jó dolog. Ha megmondjuk nekik, még mindig nem tudják.

Tehát az apák odafordulnak a gyerekekhez, beszélnek, játszanak vele, és itt az apának különös feladata van. Kentenich atya azt mondja, hogy az

apának merészségre kell nevelni a gyerekeket. Elmegy velük az erdőbe. Gondoskodik arról, hogy a ruhát szétszaggassák. Ha pedig hazaérve úgy néznek ki, hogy inkább másztak mint mentek a földön, akkor azt mondja az anya: Jaj, de szép! Ez az anya feladata. Az apának merészségre kell nevelni a gyerekeket. Gondoskodnia kell arról, hogy merjenek valamit. Hogy kockáztassanak. Ez a gyerek számára nagyon szép megtapasztalás. Mert így a gyerek megtapasztalja, hogy az apja képesnek tartja valamire. Nagynak lát engem, mert képesnek tart valamire. Szép módja van annak, hogy a gyerekek hogyan érinthetők meg. Azt mondom a gyermeknek, hogy te tudod ezt, és elmegyek. Akkor a gyerek érzi az erejébe vetett hitet. Ez jót tesz, ha valaki érzi, hogy az apa vagy az anya képesnek tart valamire. Vagy mindkettőn képesnek tartanak rá. Ugyanilyen módon érintjük meg egymást mi ketten is. Képesnek tartjuk egymást valamire.

Tehát így tesz szert a gyerek tapasztalatokra. Érzi az anya és az apa gyengédségét, és létrejön Istenről egy kép. Ez a kép nagyon erős. Sokkal erősebb annál, mint amit később a szavainkkal tudunk mondani. A szülők megtapasztalása az első mély katekizmus oktatás. Ilyen Isten. Nekünk kettőnknek is fontos ez. Gyakran olyan családból jövünk, ahol nem tettünk szert erre a megtapasztalásra. Mit tudunk tenni? Ha anya vagyok és otthon nem volt meg az élményem, most Isten szeretetét átélhetem, ha átélem a gyermekemmel való kapcsolatomat. Érzem, hogy milyen jót teszek a gyerekeknek.

Ezen a ponton veszély jelentkezhet, ha otthon nem éltem át gyengédséget. Talán nagyon kulturált volt a családom, nagyon visszafogottak voltak a szüleim. Megtanultam, hogy erről lemondjak, hogy ne veszítsem el a szülők szeretetét. Ez egy érdekes folyamat. A gyerek a szülőknek a balgaságait is elsajátítja, hogy ne veszítse el a szülők szeretetét. A gyerek nem fogja azt mondani az édesanyjának, hogy amit csinálsz, az lélektanilag hamis. Egy gyerek nem fogja átölelni az édesanyját, ha az nem akarja. Ha mint gyerek ilyen megtapasztalásra tettem szert, és észreveszem, hogy a saját gyerekem egészen más, át akar engem ölelni, de én mint gyerek, azt tanultam, hogy az ölelés nem jó dolog, érzem magamban a problémát. Érzem a betegségemet. Mit tehetek? Egészségessé válhatok a gyerekem által. Megtanulom a gyerekeimtől, hogy hogyan bánik egy anya a gyerekével. Átölelem. Odaveszem magam mellé az ágyba. Karomba veszem, megcsókolom. A férjem látja ezt, és féltékeny lesz. És mint nő, a gyerekem által egészséges leszek. Ez valami gyönyörű dolog. Az emberi szív gyógyulása be van építve a családba. Egy ilyen nőnek nem kell pszichológushoz járni. Egy ilyen nőnek a saját gyere-

két a karjába kell vennie és hordoznia kell, és azt a szeretetet, amit érez, áramlani hagyni. Akkor is, ha ez nála testi mozgást is előidéz. Az lehet. Hasonló dolgok érvényesek az apára is. Ez párhuzamos folyamat. Tehát ha valaki hasonlót tapasztalt meg gyermekkorában, egészségessé válhat a gyereke által.

Egy másik út is van a házasságban, hogy hogyan válhatunk egészségesebbé, ha gyermekkorunkban nem kaptuk meg a helyes szeretetet. Ez a társunk gyengédsége. Van egy egészen egyszerű kulcs. Ne keressük először a testi nemi kielégülést. A nemi ösztönöm területén van egy lelki ösztön is. Ha gyengédek vagyunk, akkor hosszasan elidőzünk abban az állapotban. Fontos az alaphang: Elfogadlak, akármit is teszel. Némely ember ezt nem próbálja. Van egy férfi, akinek a lelkében károsodás van, mert az édesanyja mindig kemény volt hozzá. Most kipróbálja, hogy túl későn jön haza. Mit csinál a felesége? (Itt volt nálunk a családnapon.) Jó, hogy itt vagy — mondja. A bécsi szelet egy kicsit kisebb és keményebb, olyan mint egy keksz. Akkor most mindketten kekszet eszünk. És mit csinál a férj? Újra későn jön. Mert egész pontosan akarja tudni. Mit szeretne tudni? Hogy ez a feleség olyan-e mint az édesanyja. És az édesanyja azt mondta, hogy akkor szeretlek, ha jó vagy. A felesége más jelzést ad. Azért szeretlek, mert te te vagy. Ezt nem tudja elhinni. És megint túl későn jön haza. És úja, és újra. Egészen tudni akarja. Pár év múlva megváltozik a férj. El tudja hinni, hogy van valaki, aki önmagáért szereti. És az emberekhez való viszony megváltozik. És az Istenhez való viszony is megváltozik. El tudja hinni azt, hogy Isten akkor is szereti, ha ő nem jó. És lassan hinni kezd Jézus Krisztusban, aki könyörületes. Mert a feleségében átélte az Istent. Ilyen van. Létezik az emberkép korrigálása, és az istenkép korrigálása. De ez éveket vesz igénybe. Ezeknél a folyamatoknál a Szentlélek nagy szerepet játszik. Ha ezt helyesen értjük, akkor azt mondhatjuk, a Szentháromságban a Szentlélek azt mondja a Fiúnak, hogy az Atya szeret téged. A Szentlélek azt mondja a társamnak, hogy én szeretem őt, és segít nekem, hogy szeressem a társamat. Egy családban, ahol a kölcsönös szeretetről van szó, nagy hasonlóság van a Szentháromságban zajló folyamatokhoz.

Ha a háziszentélyünk olyan, mint egy pütkösdí terem, akkor a szeretetnek egy ilyen légköre indul el. Kezdetben részletesen szóltam pszichológiai problémákról. Egy kicsit őszintének kell lennem. Minél régebb óta dolgozom, annál többet várok el a Szentlélektől, és annál kevesebbet a pszichológjától. Miről lehet érezni, hogy a Szentlélek közeledik hozzánk? Abból érezni, hogy vágyódás jön létre bennünk. Vágyódás: bárcsak jobban tud-

nánk egymást szeretni! A családjukban nagyobb a szeretet utáni vágy. Minél nagyobb a családban a szeretet, annál nagyobb a vágyódás. Ha itt van a vágyódás, akkor ez jele annak, hogy a Szentlélek elkezdett nálunk működni.

Másrészt a szeretetet, amely a házban uralkodik, a lakáson is észre lehet venni. Figyeljék meg! A pokolban is rend van. A koncentrációs táborban a nácioknak tökéletes rendjük volt. Ez volt a pokol rendje. De a falakon nem voltak személyes dolgok. A szeretetet, ami két ember között uralkodik, a lakáson észre lehet venni. Egészen rendben lehet, vagy lehet, hogy káosz van, érezni lehet a lelket. És itt a nő erősebb, mint a férfi. A férfi jól érzi magát egy olyan házban, melynek lelke van. De ő nem tud olyan jól rendet rakni. Nem olyan jól. Itt a Szentlélek a feleséget használja. És ő a házból otthont csinál. Saint-Exupéry írt egy könyvet, egy felderítő repülésről ír a második világháborúban. A francia front összeomlott, a németek bevonultak. Hogy kitérjen a légvédelem elől, kígyózva repült. Közben jönnek a gondolatai. Megéri-e még harcolni? Megéri az életemet odaadni? Megéri az életemet egy házért odaadni? Azt mondja, hogy egy házért nem éri meg az életét odaadni, de van valami, amiért megéri meghalni, és az az otthon. Egy otthonba az ember azt a legtöbbet tette bele, amiért érdemes élni. A lelkét. És ezért megéri meghalni. Ez a feleség feladata. A házból otthont csinál.

Az új világ, amiről beszéltünk, a férfiak világa. Az ipar a férfiak világa. A politika a férfiak világa. A kereskedelem a férfiaké. Tréfásan még az egyház is a férfiak világa. A nők a kórházaknak jók. Ezt nem hagyhatjuk ennyiben. Nem azt mondom, hogy a pápa nőszüljön meg, hanem az egyháznak meg kell változtatnia a súlypontját. Mit kell megtanulnia? Hogy milyen jelentősége van a nőnek, ha áthatja a kultúrát. Most teológiailag: az egyháznak meg kell tanulnia, milyen jelentősége van a Szentléleknek. A Szentlélek, nem olyan valaki, aki kinyitja az ajtót, bejön és tesz-vesz. A Szentlélek nem olyan, mint egy szőlősgazda, aki megmetszi a szőlőt. A Szentlélek olyan, mint a nap, mely odasüt a tőkére. Vagy a föld, mely táplálékot ad a gyökérnek. Attól lesz a bor tokaji bor. Attól jobb bor jön létre. A Szentlélek a házban olyan, mint a lélek. Biztonságban érzi magát az ember. A Szentlélek olyan, mint a jó légkör. Képzeljünk el egy olyan társadalmat, ahol a nőnek van hatalma. Akaratával meghatározza a légkört. A nő nem egy kis férfi. Nem szabad azt mondani, hogy a nő is tud valamit. Ha azt mondjuk, hogy a nő is tud, akkor a férfinhoz mérjük a nőt. Akkor azt mondjuk, hogy azt is tudja, amit a férfi is tud. De persze olyan jól nem tudja. Másképpen kell gondolkodnunk. A férfi is tud valamit. A férfi nemcsak

technikai dolgokhoz ért, hanem egy helyiséget is át tud lélekkel hatni. Tud arról gondoskodni, hogy az élet szép legyen, hogy egy intézményben jól érezzék magukat. A férfi is tudja. A nő tud gondoskodni arról, hogy jól érezzék magukat a munkatársai. De a férfi is tudja ezt, ha nemcsak előljáró, hanem atya is. Azt hallottam, hogy a mi érsekünk erős atyai személyiség. Jól érzi magát az ember körülötte. Mert nem csak a nő tudja, hanem a férfi is. Ez egy új hangsúly.

Most tekintsünk vissza az egyházra. Vannak házak, melyet a Szentlélek hat át. Egy ilyen ház nemcsak a saját gyerekeinkre és a házasságunkra hat ki, hanem kihatással van mindenkire, aki odamegy. Ezért olyan, mint egy forrás, melyből mindenki iszik, aki odamegy. Ha Vértesaljaiékhoz megy valaki, átéli a légkört. Náluk a fiúk és a kislány a lábuk között szaladgálnak, a szekrényről leugranak és a vállukra ülnek. Átélik Valit és Jánost, a nagy apát. Itt most nem elsősorban az információkról van szó, melyeket megkapunk, hanem egyszerűen jól érezzük magunkat. Szeretne az ember leülni, elidőzni és egészségesé válni. Aztán újra elmenni. És akkor ők jönnek és előadást akarnak tartani. Azt mondjuk nekik, hogy nem kell előadást tartanotok. Ők azt válaszolják, hogy de ezt mi megtanultuk. Azt mondjuk nekik, hogy tartsátok meg az előadásokat akkor, ha nincs veletek a házatok. Érezzük a házatokat.

Képzeljék el a plébániai képviselőtestület ülését egy ilyen házban. Képzeljék el, ha a kórusvezető odajön a házba. Képzeljék el, hogy fiatalok jönnek újra meg újra hozzájuk. És képzeljenek el egy plébániát, melyben nyolc-tíz ilyen ház van. Akkor a plébániának jobban megy a sora. Ha mindenáron akarnak, kedves Vali és János, akkor a házon kívül is csinálhatnak partit. Különösen akkor, ha felüdülni akarnak. Ha egy ilyen házat építenek, akkor itt az emberek egészségesek és erősek lesznek. Olyan, mint egy gyógyüdülő. És néha nem hat, hanem tizenöt gyerek van.

Így képzeljük el az egyház jövőjét. Harminc év múlva, ha a plébánostól megkérdezzük, hogy mekkora a plébániája, azt a választ adja, hogy most éppen tizenkettő ház. Ezalatt az ilyen képződményeket érti. Olyan képződményeket, melyből élet támad. Melyből öröm árad. A gyerekek hozzák a barátait, mi is hozzuk a barátainkat. Az asztalnál értelmes tanácskozások vannak, parti zenével. Ez egy érdekes folyamat. Az egész lelke az egymás iránti szeretet. Vannak olyan emberek, akik úton vannak és viszik magukkal a házukat. Ez azt jelenti, hogy van egy házaspár, akik ide-oda mennek, és mindig magukkal viszik ezt a klímát. És a hallgatók érzik ezt. Szívesen

meghívják őket, mert érzik, hogy jót tesz nekik. Ez a teremtő lélek. Az emberek érzik, hogy ami az atya és a fiú között van, az jót tesz.

Ilyent nem szándékosan csinálunk. Ha valahova odamennek, nem demonstrálnak egymás iránti szeretetet, de ez érezhető. A keménység és a hidegség légkörét gyakran legyőzi. Ha az emberek érzik a jóindulatot, akkor megváltoznak, és örülnek az igazságnak. Például egy előadás vagy egy kirándulás alatt, farsangkor vagy bárhol máshol. Ez az egyház jövője.

Tehát nemcsak a falakkal körülvett ház létezik, hanem van eleven ház is. És ez a ház akkor is itt van, ha az ember egyedül van. Ha egy nő bevásárolni megy, érezni lehet, hogy a férje is vele van. Ez különös. Azt nem lehet színlelni, hogy a szívében a társa. Vagy a férj dolgozik, és ott van vele a felesége is. Nem kell sokat mondania, de a többiek ezt érzik. A béke légkörét érzik. Ha Önök megkérdezik, hogy milyen a plébánián a hozzájárulásunk, azt mondhatjuk, hogy a házasságunk. A társkapcsolatunk. Hozzájárulásunk a plébániához a házunk. Hozzájárulásunk a plébániához az élet forrása.

S mit csinál a plébános? Odajön a házba és ünnepli a szentmisét, prédikációt tart. És elmegy. Nem ül oda, hogy elkényeztessék, mert ő az egész plébánia atyja. Nem is azért megy egy házba, hogy panaszkodjon, mert akkor feje tetejére állítja a létrendet. Akkor ő lesz a gyerek, a házaspár, akiknél panaszkodik, a szülei. Ez a létrend ellen van. Ő az atya, hozzá mennek panaszra, ha valami van. De szívesen befogadunk egy papot, megtanácskozunk vele valamit, és ezzel erőt adunk neki. De ha elkezd a saját problémáiról beszélni (egyszer még lehet, de kétszer egy évben sok), akkor azt mondjuk, hogy a püspökhöz kell mennie, mert ő az atya.

A püspök az atya a papjainak. Hozzá mehetnek panaszkodni. Vagy a képviselőjéhez, az espereshez. Besegítünk a plébániánk rendezvényein, a liturgiában, az apostolkodásban, a fiatalokkal való foglalkozásban. Ez egy háznak a feladata. Segítünk. Fontos, hogy az egyház új képet nyerjen. A plébánia egy egyetlen nagy család. A plébános az atya.

De a második szint hiányzik, és ez nagyon fontos. Ez a házak síkja. Ahol a házasság szentsége egy olyan teret hoz létre, mely keresztény. Ezért kérjük a Szűzanyát, hogy a háziszentélybe jöjjön közénk. Mit jelent ez, mit csinál a Szűzanya, ha hozzánk jön? Gondoskodik arról, hogy szeressük egymást. Gondoskodik arról, hogy áldozatot hozzunk egymásért. Életformánknak kell lennie. Pihenünk. Még gyakran ismételni fogom magamat. Jövünk és kipihenjük magunkat. Egész rövid szünetek vannak. Ott van a rántott szelet a serpenyőben. Önök nyugtalanok. Otthagyják a hússzeletet a

serpenyőben. Gyorsan odaszaladnak a háziszentélybe. Egy mély lélegzetet vesznek. Visszaszaladnak. És a hússzelet még jó. Egy pillanatra ott lenni, röviden megpihenni. A test megteszi ezt, ha túl fáradt. Ez a másodpercnyi alvás. Ha két éjszaka nem alszanak, akkor vannak egész rövid alvásegységek. Ez a másodpercalvás. Akkor a test egy pillanatilag pihen, majd felébred és tovább dolgozik. Ezért ebben az állapotban nem szabad autót vezetni. A másodpercalvás ellen nem tudunk védekezni. Ilyesmire van szüksége a lelkünknek is. Másodpercalvásra van szüksége. Izgatott és fáradt vagyok, fölhívom a társamat, éppen az igazgatójával tanácskozok, röviden beszélek vele, pihenek nála és ez elég. Bemegyek a háziszentélybe, egy perc elég. Szokott segíteni. Vagy mielőtt az ágyba mennek, pihennek a háziszentélyben egy kicsit. Érzik, hogy az egymás iránti szeretet növekszik. Megpihennek egymásnál, megpihennek a Szűzanyánál. És az összes problémát odatesszük a szabad karjára. Miért szabad a karja? Mert az egyik karjában ott van a gyermek, a másik szabad. És erre a helyre tesszük a gondjainkat. Például: pénzgondjaink vannak, betegség, odatesszük. Ha nevelési gondjaink vannak. Ezeket is a Szűzanya karjára tesszük és ő tartja. Gondjaim vannak az igazgatómmal. Képzeljék el az igazgatót a Szűzanya karján. Komoly beszélgetésünk van vele, „fogják az igazgatót és odateszik a karjára”. Itt van a Szűzanya karja, kicsit kapálódzik, és akkor nevetnünk kell. Az igazgató megkérdezi, miért nevetünk. Mi azt feleljük, hogy csak egy jámbor gondolat volt. A Szűzanya karjára tesszük a gondjainkat, és megpihenünk egymásnál.

A Lélek és a házasság

Van olyan valami, mint a Lélek? A Lélek nem tárgy, nem valami szilárd dolog, amibe bele lehet kapaszkodni, hanem sajtószerű valami, mint a levegő, ami körül vesz bennünket. Olyan valami, mint a légkör, mint a hangulat a szívünkben. Kicsit meghatározatlan és ezért könnyen nem vesszük észre, mégis nagy szerepet játszik a Lélek. Ez így van a mi kapcsolatunkban is. Gyakran kérdezzük, hogy milyen hangulat uralkodik közöttünk. Ha a hangulat jó, akkor sok minden jobban működik. Fölkerekedünk tehát, hogy fölfedezzük a Lelket. Ez szép munka! Lassan fölfedezünk valamit, ami már régóta bennünk van.

A Lélek különleges ragyogást ad azoknak az embereknek, akiket szeretünk.

Hogyha rád nézek, a Lélek fényében ragyogsz.

Visszaemlékezünk az ismeretségünk első idejére. Akkoriban a társunk olyan volt, mint bárki más számunkra. Azután eljött az a pillanat, amiktől a társunk többet kezdett jelenteni. Ez talán már az első pillanatban megvolt, amikor megláttuk egymást, de az is lehet, hogy később következett be.

A társunk elkezdett sugározni a számunkra, személyisége beszél hozzánk. Megérintett a másik, élveztük, hogy valami áramlik belőle. El tudtunk időzni ebben az áramlatban. Jól esett, hogy a másokra gondoltunk. Örültünk neki.

Mi az öröm? Az öröm az, amikor kipiheni magát az ember valami jóban, amire vágyott. Azaz a mi természetünk nem kész, lezárt valami, hanem olyan valami, ami növekedni szeretne. Ehhez szüksége van valamire. Azaz mindig vágyakozunk valamire vagy valakire. Végül vágyakozunk a Jóistenre. A mennyországban egyszer majd szabad Őt élveznünk. Ha találunk valamit, ami nekünk, a mi egyéniségünknek megfelel, akkor örömünk telik benne. Így van ez akkor is, amikor egy emberre találunk, akiben örömünk telik. Úgy érezzük, ezt az embert nekünk alkották. Jót tesz, ha a másokra gondolhatunk. Így volt ez az első szerelmünk időszakában. Észleltük, hogy van itt valaki és jót tesz nekünk, hogy ő van. Felfedeztük, hogy a másik független tőlünk. Ő a másik. Egy saját nagyság, aki szabad. Szabad, azt csinál saját magával, amit akar. Megtörténhet, hogy a másik felénk fordul. Akkor, amikor a társunk felénk fordult, boldogok voltunk. A társunk hozzánk fordulásában kicsit a mennyországot éltük meg. Ez két lépés: 1. Észlelem, hogy a másik értékes számomra. Azaz a másiktól sugárzik valami. 2. A másik odafordul hozzám és ez boldoggá tesz. Visszaemlékezünk arra az időre, amikor megismertük egymást. Visszaemlékezünk arra a kisugárzásra, amely megvolt akkor a társunkban. Újra kóstoljuk az akkori kisugárzást és mesélünk erről. Visszaemlékezünk arra, amikor a társunk az első alkalommal odafordult hozzánk. Beszélünk egymással arról és kóstoljuk az akkori pillanatot.

A Lélek a dolgokban is működik. Nemcsak emberek sugároznak. A közvetkező életfolyamatról van szó. Vannak pillanatok, amikor beszél hozzánk a világ. Nem a beszélő emberekről van szó, hanem a dolgokról. Láttunk egy virágot és a virág beszélt hozzánk. Láttunk egy hegyet és a hegy beszélt hozzánk. Talán megéltünk egy vihart és a vihar beszélt hozzánk. Közvetlenül nem az a fontos, hogy mi volt az, hanem az egészen egyszerű életfolyamat a lényeges. *Vannak dolgok, amelyek beszélnek hozzánk. Átszáll egyfajta ragyogás a dolgokról, ránk.* Ezek a dolgok jelentenek a számunkra valamit. Jót tesz, hogy vannak. Itt lehet a Lelket érezni, amely megérint

bennünket a dolgok által. Hogyha ezek a dolgok megérintenek bennünket, ezáltal gazdagodunk. Növekszünk. Olyan állapot, amelyben az ember csendesen szeretne elidőzni. Néha személyekhez kapcsolódnak az ilyen dolgok. Egy modern regényben ábrázolnak egy munkáspapot. A munkástelepen élő kommunista az ő ellenfele és barátja. A püspök elhelyezi a papot, így abba kell hagynia a feladatát, mint munkáspap. A kommunista búcsúzóul szeretné őt megajándékozni. Talál a holmijai között egy rózsaszín porcelán elefántot. A szerelme ajándékozta neki, akitől aztán elvált, hogy egészen a feladatának szentelje magát, hogy a munkásokat szolgálja. Ezt a rózsaszín porcelán elefántot mindig magánál hordta. Most pedig odaajándékozza a papnak. A pap először csodálkozva néz. A kommunista ekkor azt mondja:

— „Ez nekem nagyon sokat jelent.” — Erről van szó! Olyan dolgokról van szó, amelyek sokat jelentenek az embernek. Ha ilyen dolgokat érintünk meg, akkor érezhető, hogy kisugárzásuk van, hogy Lelkük van. Ez a Szentlélek, a teremtő Lélek. A dolgokat élővé tevő Lélek. Az említett elefánt is egy ilyen élő valami.

Gyakorlati kérdések az egymással való beszélgetésünk számára:

1. Találkoztam-e ilyen dolgokkal, amelyek beszélnek hozzám? A természetben, a városban, a hazámban?

2. Amikor ilyen élményeink voltak, beszélgetéseink során tudjuk ezt egymással közölni?

Miért nem telik már örömünk a dolgokban? Érdekes, sajátos dolog, hogy a magyarok ma sokkal gazdagabbak, mint a „rég, jó időkben”. Mégis elégedetlenek. Mi történt? Megváltoztak a dolgok. Már nem beszélnek a dolgok. Azok a dolgaink, amelyeket most birtokolunk, jobban néznek ki, talán jobbak is, de nem beszélnek már. Az új autók nagyon szépek, kényelmesek, gyorsak, de már nem beszélnek. A Trabant beszélt. Beszélt, mielőtt hozzánk került volna. Megrendeltük, kifizettük és vártuk. Aztán tovább vártuk és még tovább vártuk. Közben már megszerettük a Trabit, neki szólt a vágyakozásunk. Aztán meggyűlöttük, mert olyan sokáig nem jött. De aztán újra kibékültünk vele. Aztán megjött és ez ünnep volt. Egy találkozás. Majdnem olyan, mint egy esküvő. A mi Trabantunk volt. Mindent megbocsátottunk neki. Megbocsátottuk neki a zajt, amit okozott, a fejfájást, mert bejött az utastérbe a benzinszag. Megbocsátottuk neki, hogy lassú volt. Szerettük. Ezek az idők elmúltak. Most vásárolunk egy autót, kifizetünk egy csomó pénzt és van egy tökéletes autónk, de nincs, amit szeressünk. Régebben sokkal kevesebb dologgal rendelkezünk, de a dolgok

értékesek voltak számunkra. Az akkori dolgainknak a világa egy másik világ volt. Ez állt a kályhacsövekre, a téglákra és még sokmindentre. Értékesek voltak ezek a dolgok számunkra és beszéltek hozzánk. Ma a dolgok drágák, de számunkra nem értékesek. Túl sok van belőlük és nagyon gyorsan hozzájuthatunk. A magyarok olyan emberek, akik szeretni akarnak. Korábban a dolgokat szerették. Minden dolognak megvolt a saját története. Újra meg újra megélhettem ezt, amikor családokat látogattam meg. A családok el szokták mesélni, hogyan jutottak az egyes dolgaikhoz. Gyakran egészen kalandos volt. Gyakran sokáig tartott, amíg megtaláltuk azt az embert, aki a lépcsőt elkészítette. Amikor az ember hallotta a lépcső történetét, akkor ő is elkezdte szeretni ezt a lépcsőt. A lépcsőnek lelke volt.

Az elmúlt időben a dolgokban és a dolgokból jött hozzánk egy különös lélek. Természetesen ez először emberi lélek, de nemcsak az. Ez a teremtés Lelke. Az a Lélek, amely által a teremtés azt mondja nekünk: a számodra vagyok. Ez hasonló az embernél is. A teremtés is azt mondja, hogy én valami más vagyok, mint te. Jól kell velem bánnod. Szerettük a Trabantot, mert odafordultunk hozzá, törődtünk vele. Azt is lehet mondani, hogy azért, mert engedelmeseek voltunk. Jól kellett bánni a Trabanttal, mert különben megsértődött, sztrájkolt. A Trabant, személyiség volt. Egy Mercedes nem személyiség, ez egy dolog. Használjuk azt a Mercedest. Nem kell rajta semmit se csinálni. Nem kell szolgálni neki. Lehet csak használni. De a Trabant „kis király”. A lépcső is „kis király” volt, a kályhacső is. Fáradozni kellett érte. A mai dolgokért nem kell fáradoznunk. Kiválasztjuk, megvásároljuk, használjuk, eldobjuk. Így van. Eldobjuk. Ennek következtében nem kötődünk a dolgokhoz. A dolgok elvesztették a lelküket és ezért nem telik bennük örömünk.

Mi, emberek, szellemi lények vagyunk. Olyan dolgokat akarunk, amelyek beszélnek hozzánk. Olyan dolgokat akarunk, amelyek által a Lélek beszél hozzánk. Ha a dolgok nem beszélnek hozzánk, akkor megbetegszünk. Vannak dolgok, amelyek mindkettőnk számára értékesek. Együtt a mieink, kettőnké. Együtt vásároltuk meg. Dolgok, amelyek mindkettőnké. Az most a feladatunk, hogy végigmenjünk a lakásunkon, hogy keressük a Lelket, amely a dolgokból szól hozzánk. Keressük azt a történelmet, amely a dolgokban rejtőzik. Ez lehet egy vidám történet. Talán van egy virágváza, amely nem tetszik nekünk, de nem dobjuk el, mert a nagymamától származik. Ő pedig olyan barátságos. Ismételten meglátogat bennünket. Örül, hogy a vázája nálunk van. Így beszél hozzánk a virágváza. Van Lelke. A Szentlé-

lek szól hozzánk a vázán keresztül. Mit mond a Lélek? Azt mondja, hogy a megszülöket lehet szeretni.

Gyakorlati tanácsok: Végigmegyünk a lakásunkon és hagyjuk, hogy a Lélek szóljon hozzánk. A dolgaink által szól hozzánk. Föltesszük magunknak a kérdést, hogyan jutottunk ezekhez a dolgokhoz. Bizonyos dolgokhoz különleges élmények kötődnek. Visszaemlékezünk rájuk. Mikor gazdag egy pár? Mi a gazdagság? Az gazdag, akinek sok olyan dolga van, amelyeket szívesen kóstol. Gazdagság és boldogság nagyon közeli rokonok egymással. Tehát nem pénzkérdés. Lehet valaki nagyon tehető, sok pénzü, de ez még nem jelenti azt, hogy a dolgok beszélnek.

A birtoklás által nem lesz az ember boldog, csak kielégülést szerez magának. Ez valami más. Bennünk van a vágy, kívánság, hogy legyen valamin. Abban a pillanatban, amikor ezt a kívánságot teljesítjük, miénk lesz az autó, a ruha stb., nagyon erős gyönyört élvezünk. De ez az élvezetérzés nem marad meg. Ez csak abban a pillanatban van, amikor valamit megszerzünk. Hasonlóan, mint az étkezésnél. Az élvezetet, amely az evésből fakad, abban a pillanatban érezzük, amikor eszünk. Amikor megettük, vége az élvezetnek. A szexuális élvezetnél is hasonlóképpen van, ha túl vagyunk a csúcsponton, akkor vége az élvezetnek is. Erről az élvezetről van szó. *A dolgok birtoklása abban a pillanatban ad élvezetet, amikor megszerezzük.* Ezért tapasztalható Nyugaton az az érdekes jelenség, hogy az emberek olyan dolgokat vásárolnak, amelyekre nincs szükségük. Nem is használják azokat. Vásárol az ember, megvan az élvezete, és az áru elfekszik otthon valahol. Pl. a CD-lemezek; sohasem hallgatják, de van. Azok a dolgok, amelyek beszélnek hozzánk, azok mások. Folyamatosan, tartósan lehet azokat élvezni. Állandóan beszélnek és ez a szép. Hogyha pl. elkészült már a lépcsőm, újra és újra elmeséli nekem a történetét. Örülök. Ez szép. Nem az a gazdag, akinek sok holmija van — hisz rövid idő után új dolgokra van szüksége —, hanem az, akinek olyan tárgyai vannak, amelyek szólnak hozzá. Jobban megértjük, ha azt mondjuk, hogy ahol ott a Lélek — a teremtő Lélek —, ott többet ér a teremtés. De azt nem lehet megvásárolni, azt csak hallani lehet. A dolgok hangját lehet hallani.

Természetesen sokszor azt kívánjuk, hogy ne legyünk — anyagi értelemben — olyan szegények. Ez egy csatlakozási lehetőség a minket megkísértő démoni hatalmak számára. Azt mondják: ha ezed és ezed lesz, akkor majd boldog leszel. Ez hazugság.

Gyakorlati utalás: Amikor azokra a tárgyakra gondolunk, amelyek a birtokainkban vannak, együtt nézzük őket. Egészen konkrét dolgot csinálunk.

Együtt nézzük őket. Pl. a Kovácsék házában a zöld kanapé jó dolog. Ketten a háziszentélyben ülnek és nem gondolnak semmi különös, vallásos, okos dologra: Juli, jó ez a kanapé! — mondja Tibor. — Tibor, ez a mi kanapénk — válaszol Juli.

Kitalálni, meghallani, hogy a dolgok beszélnek hozzánk.

Mit csinálnak a Szabóék? Mindig az új lépcsőn mászkálnak. Oda-vissza. Telefonál valaki: Az Attilával szeretnék beszélni! — Most nem lehet! — Miért, nincs itthon? — Itthon van, de most nem lehet! — Miért? — Mert a lépcsőn ül.

Barátaim! Ez a fontos. Kóstoljuk, hogy beszélnek hozzánk a dolgok. Eltompultunk, primitívekké váltunk és nem halljuk már a Lélek hangját. Ezért nem vagyunk már boldogok. Vannak egészen apró dolgok, amelyek boldoggá tesznek bennünket. A gazdagságunk: azok a dolgok, amelyek beszélnek hozzánk. Annál gazdagabbak vagyunk, minél inkább beszélnek hozzánk a dolgok. Ajándékok. Némelyik dologhoz kötődik egy személy, aki azt nekünk ajándékozta. Visszaemlékezünk arra a helyzetre, amikor ezt a dolgot nekünk ajándékozta. De egyszerűen arra az emberre is gondolunk, aki azt ajándékozta. A golyóstollal megérintettük azt az embert, aki azt ajándékozta. Megéljük az ő sorsát, kapcsolat jön létre. Ha megfognak ezeket a dolgokat, ha megsimogatjuk őket, akkor kapcsolat jön létre. A Lélek kapcsolatba hoz bennünket. Egy családhoz tartozóként éljük meg magunkat.

Megérintünk néhány dolgot, amink van. Ezek a dolgok valakivel kapcsolatba hoznak bennünket. Ezek a dolgok olyan emberekről beszélnek nekünk, akiket szeretünk. Nálam pl. mindig van magyar, vonalas füzet. Számomra nagyon szép, mert amikor írok bele, kapcsolatban vagyok a magyarokkal.

Végigmegyünk a lakásunkon és megnézzük, hogy kivel van kapcsolatban, kivel eleveníti fel a kapcsolatunkat ez és ez a dolog.

Feladat: Az észlelésnek egy szervéről van szó, arról a képességről van szó, hogy érezzük a minket körülvevő Lelket. Ekkor egy új világ jön létre körülöttünk. Egy világ, amelyet Isten Szentlelke eltölt. Ez a világ állandóan szól hozzánk. Elmúlt élményekről szól hozzánk. Mesél a tapasztalatainkról, amelyekre szert tettünk, mesél a szerelmünk történetéről. Mesél a harcaink történetéről, az emberekről, akik szeretnek bennünket.

A Szentlélek egy új fény

A Szentlélek megváltoztatta az apostolokat, amikor Pünkösdkor leszállt rájuk. Nem volt semmi új, amit eddig nem tudtak volna, nem adott nekik Jézus Krisztusról új, tájékoztató adatokat, hanem egy új fényben látták Krisztussal való találkozásukat. Azaz ami már régebben volt, az most elkezdett ragyogni. Ez a Szentléleknek egy egészen érdekes hatása: nem új adatokat ad, hanem új fényt. Nem új tájékoztatást, hanem egy új belső viszonyt. Ezért a Szentlélekért akarunk imádkozni. Kérjük tehát a Szentlelket, hogy új fényben mutassa meg a társunkat. Ekkor nem fogunk új információkat kapni, de látjuk, hogy a társunk válasz a szívünk vágyódására. Ez nagyon fontos azoknak az embereknek, akiknek erős akaratuk van. Ezt az észlelést nem lehet „csinálni”, hanem várni lehet rá.

Jöjj Szentlélek és mutasd meg a társamat Isten fényében!

Hogyha a társamat nem ebben az isteni fényben látom, ha nem örülök neki, ha nem tudom azt mondani, „csodálatos vagy”, akkor a Szentlélek még nincs a szívemben. De ezt nem lehet „csinálni”, erre várni kell. Van itt valami nagyon szép. Hogyha látok valamit a másikon, ami nem értékes, ami nem tesz engem boldoggá, ami nem boldogít, akkor hiányzik még a Szentlélek. Ezért mindig várakozásban vagyunk, és a háziszentélyünk cönákulum lesz. Még egy kicsit mélyebbre ásunk. Ha Szentlélek ránk száll, akkor a társam hibáit ajándéknak élem meg, melyek által a Lélek szól hozzám, és amelyek által a Lélek szentté akar tenni. Ezt lehet érezni. Ha a Lélek nálunk van, akkor örülünk ezeknek a dolgoknak akkor is, ha fájnak. Ez a Szentlélek ajándéka. Érzem, hogy társam hibája megszabadít engem az önzésem-től. A Jóisten kezét érzem mögöttem és Isten fényében látom a társamat. Ezt a ragyogást a társam hibájában is látom. Örülök annak, hogy Isten megérint engem és az önzésem-től megszabadít. De ezt egy jóféléttel nem lehet megtenni, ezzel Szentlélek ajándékoz meg. A társunkra nézünk, új fényben látjuk és a háziszentélyünk egy pünkösdi terem lesz, ahol a Lélek leszáll ránk.

Gyakorlati utalás: Nem szeretnének egymás mellé ülni, elcsendesedni, és a Jóistennek egyszerűen azt mondani: add, hogy a társamat a Szentlélek fényében láthassam! Engedd, hogy meglássam azt, amit a társam által ajándékozni akarsz nekem.

A Léleknek egy ilyen megtapasztalása akkor igaz, hogyha egyrészt fájdalmat okoz, másrésztől viszont nagy örömet ad, hogy a nagy Isten foglalkozik velem, megérint engem, a társam által gyengéden megérint.

Az apostolok a múltat új fényben látták. Nagyon fontos, hogy ezt megfigyeljük. Ők megélték Krisztust. Erről az összes kép bennük volt, bennük voltak az ő szavai, még emlékeztek a vele való közös élményekre. Mi változott meg akkor Pünkösdkor?

Ezek a Krisztussal való találkozások elkezdtek fényleni. Ugyanazt a képet látták: Jézus úton volt velük. Ebben a folyamatban isteni fény volt. A Szentlélek fényében látták, hogy Isten Fia úton volt velük. Pünkösöd után ez a kép újra erősödött, és érezték, hogy az Úr úton van velük. Ebben a folyamatban isteni fény volt. A Szentlélek fényében látták, hogy Isten Fia úton volt velük. Ugyanazokat a szavakat hallották, és hirtelen megértették, hogy ki volt az, aki beszélt hozzájuk, és ezek a szavak jót tettek nekik. Tehát ezeket az eseményeket hirtelen isteni fényben látták. Számunkra ez két dolgot jelent:

1. Közös történelmünk van. Hosszú utat tettünk meg együtt. Ebben a történelemben nagy gazdagság van, több, mint amit eddig megértettünk.

2. Ha erre „rájön” a Szentlélek, akkor a történelmünket még egyszer meg fogjuk érteni, föl fogjuk fedezni, hogy minden szeretet volt. Életünk sok állomásán föl fogjuk fedezni, hogyan fog fényleni a társunk. Azaz szívesen helyezük majd magunkat újra ugyanabba a helyzetbe. Mégegyszer ugyanazt a jelenetet látjuk, de az egyes jelenetek másként fognak hozzánk beszélni.

Ezt nem lehet „csinálni”, de ezzel megajándékozhat minket a Lélek. Ez nagyon szép felfedezés lesz és sok helyen nagy örömet fogunk megélni. Olyan időszakra is emlékezni fogunk, amikor boldogok voltunk, de lesz olyan is, amiben szenvedtünk egymás miatt. Ekkor a Szentlélek fényében látni fogjuk, hogy mit akart mondani a Jóisten. A kettőnk történelmében nincs semmi, ami ne a Jóistentől jönne. Mit tehetünk?

Semmit se tehetünk és nagyon sokat tehetünk.

Semmit se tehetünk, szükségünk van a Szentlélek fényére, egymáshoz ülünk és várunk.

Mikor János hazajön és ebédelni akar, Kati azt mondja, hogy nincs ebéd, mert várta a Szentlelket. Jaj de szép!

Várunk a Szentlélekre és ezzel nagyon sokat teszünk. Vajon mit teszünk?

Azt mondjuk magunknak, hogy a közös múltunkban van valami egészen nagy, csak még nem láttuk meg. Ez fontos alapbeállítottság. Leszállunk a trónról, már nem ítéljük el a társunkat, és saját magunkat sem. Nem mondjuk, hogyha ezt nem így, hanem amúgy tettem volna... Nem panaszk-

kodunk a saját hibáink miatt, hanem hiszünk abban, hogy a mi együttes történelmünkben valami nagyon nagy rejtőzik. A mi közös történelmünk a Jóisten ajándéka, ezt csak a Szentlélek fényében fogjuk látni. Amikor eljön a mi Pünkösdünk, akkor vesszük észre, hogy a Jóisten milyen nagy dolgot művelt velünk. Érzik? Nagyon fontos, hogy várjunk valamire. Nem jó, ha az ember saját magát vagy valaki mást elítéli, mert akkor büszke és a Szentlélek nem tudja megérinteni. Aki saját magát elítéli, az is büszke, mert mindent saját magától vár el. Barátaim, ez nagyon fontos!

Természetesen azt mondjuk: Istenem, bűnös vagyok és hiszem, hogy Te irgalmas vagy! Ez a teológiai része, ami nálunk általában rendben van: tudjuk, hogy bűnösök vagyunk és a Jóisten bocsánatát kérjük.

De én most a lélektani részéről beszélek: ha elítéljük magunkat (ha azt mondjuk: hogyha így vagy úgy csináltam volna), akkor útjába állok a Szentléleknek.

Mit lehet tenni, hogy jöjjön a Szentlélek? Megmondjuk neki, hogy mire vagyunk. De nem szabad, hogy akadályokat gördítsünk az útjába.

Az, aki állandóan bosszankodik a saját hibái miatt (hogyha így vagy úgy tettem volna), azt hiszi, hogy neki, saját magának kellett volna csinálnia és a Szentlélek számára akadályt jelent.

Hogyan gondolunk helyesen a múltbeli hibáinkra?

Azt mondjuk: ilyen vagyok. Ezzel az emberrel — aki vagyok — Te valami egészen nagyot hoztál létre, valami egészen nagyot akarsz létrehozni, csak még vak vagyok és nem látom. Küldd nekem a Szentlelket és akkor meglátom, hogy mi az a nagy, amit általam létrehoztál. Ez nagyon szép lesz. A Szentlélek lejön rám. Akkor nagy örömünk lesz és nagy lesz a meglepetés.

Valaki állásért egy céghez ment. Az igazgató megkérdezte, beszél-e angolul.

Da, da daragoj moj! — válaszolta. Ez oroszul van — mondta az igazgató.

— Ja, oroszul is beszélek!

Így fogjuk látni a saját életünket és a közösségünket, ha a Szentlélek jön. A Szentlélek nélkül csak azt mondjuk: szép lenne, ha mi ketten olyan jó házaspár lennénk, mint a Kovács házaspár! A Kovács házaspár pedig azt mondja: szép lenne, ha mi ilyen kedvesek és irgalmasak lennénk, mint a Szabó házaspár!

Most leülünk és azt mondjuk a Szentléleknek: Engedd, hogy a társkapcsolatunkat új fényben lássuk!

Mária segít

Amikor a Szűzanya meglátogatta Erzsébetet, azt mondta: Nagyon tett velem az, aki hatalmas. Látják, itt tényleg lehet valamit tenni: várni a Szentlélekre. Leszállni a trónról. Arra várni, hogy új fény jöjjön a szívünkbe. Bízni a Jóistenben, abban, hogy ezt meg tudja tenni, hogy Ő az a nagy Isten, aki minket vezetett. Ez a nagy Isten mindenható. A múltunkban sok ilyen — Istennel való titkos — találkozás rejtőzik. Mi nem látjuk ezeket.

Schönstattban van egy nagy zarándoksátrunk 1500 ember számára. Már 20 éves, az acélváza elrozsdásodott. A szakemberek azt mondták, hogy júniustól a sátrat le kell zárni, nem működhet. Ez szükségállapotot jelentett. A sátor felújítása fél millió márkába kerül. Ez a schönstatti papoknak nagy gondot jelentett. Visszaadták nekem, a mozgalom vezetőjének a zarándok mozgalomért való gazdasági felelősséget. A nővérek készek voltak arra, hogy ezt átvegyék. A nővéreknek új tartományfőnökük lett, aki beszélgetésre kért és azt mondta:

— Láttam egy olyan cég prospektusát, amely nagy csarnokokat épít ragszott faanyagból. Franciaországban van egy ilyen technikával épített kerek templom. Franciaországba utaztunk egy mérnökkel és néhány nővérel és megnéztük ezt a templomot. Nagyon megtetszett és el is döntöttük, hogy ilyen technikával szeretnénk a sátrat megépíttetni, a meglévő sátor alapjára.

— Mi a véleménye Tilmann atya? — kérdezte a főnöknő.

— Nem megengedett, hogy megöleljem, de ha szabadna, megtenném — válaszoltam.

— A legszívesebben már most lebontatnánk a sátrat és a helyébe tenénk azt a templomot — mondta a nővér.

Most nagyon boldog vagyok. Előtte viszont egy olyan időszak volt, amikor aggódtam a sátor ügye miatt. A Szűzanya ekkor már tudta, hogy mi a szándéka, de én aggódtam. Ő már tudta a problémám megoldását. Erről beszéllek.

Látjuk a pillanat problémáit, és hogyha a Szentlélek lejön ránk, akkor megmutatja nekünk Isten, hogy mit akar ezzel. Ekkor egészen új öröm jön létre. Tudjuk, hogy mi mire volt jó. Sok probléma volt, ami ebbe a helyzetbe vezetett, nem meséltem el az egész történetet. Voltak dolgok, melyek fájtak és aggódtunk, most pedig minden egészen új fényben van. Ez a feladatunk: kérjük magunknak a Szentlelket. Ekkor látjuk, hogy a Jóistennek mi volt a szándéka a társ kapcsolatunkban történetekkel. Fölfedezzük a titkos

találkozásokat a Jóistennel. Visszaemlékezünk arra, ami egyszer volt, és látjuk mögötte a Jóistent, úgy, ahogy az apostolok visszaemlékeztek Krisztus halálára. Most, a Szentlélek által való visszaemlékezésben már nem volt katasztrófa Krisztus halála, hanem bűneinktől való megváltás.

Visszatekintünk a napra

Hasonló módon látjuk, hogy mi volt a nap folyamán vagy az utolsó időkben. Mindennap kérjük, hogy történjen egy kis Pünkösöd.

Az előző fejezetben nem arról volt szó, hogy valami megváltozott, hanem egy új fényről, egy új megismerésről. Ez lehetséges este is. „Jöjj Szentlélek, engedd, hogy felismerjük, hogy a Jóisten nálunk volt, hogy találkozni akart velünk!”

Az ember megismerésének vannak bizonyos problémái. Vannak megismerések, amelyeket nagyon nehéz lélektanilag véghezvinni. De ezek olyan megismerések, amelyeket nem szeretünk. Ha bírálunk valakit, akkor az nem akarja azt hallani. Van egy német szólás: Nem akarja igaznak tartani/tudni.

A bírálatra általában tagadással reagál az ember. Csak kevés ember képes a kritikára így reagálni: Ez érdekes! Mondj erről többet!

A legtöbben nem akarják a bírálatot igaznak elfogadni, mert az kellemetlen vagy fáj. Ezért vannak furcsa jelenetek a házastársi beszélgetésekben. Egyik a másíknak a szemére vet valamit, a másik azt mondja, hogy ez nem stimmel.

Azért, hogy kiegyenlítődjön a jelenet, szemrehányással vág vissza, amit aztán újabb visszautasítás követ. Ez lélektanilag helyénvaló, mert az ember a kellemetlen felismerésekkel szemben védekezik. Ez a Jóisten számára a probléma. Hogyan közöljön valamit, amit mi nem szívesen fogadunk. Hogyan csinálja? Elküldi a Szentlelket, és ekkor képesek leszünk arra, hogy ha még mindig fáj is, el tudjuk fogadni.

A megismeréssel együtt érezzük, hogy a Jóisten hordoz bennünket. Ez a belátás lelki adománya. Képesek vagyunk arra, hogy belássunk valamit. Ha nincs meg ez a belátás, akkor jöhet az egész világ és mondhatja, hogy tévedsz, de mi nem látjuk be a tévedésünket. A régi kommunisták belátták, hogy valamit rosszul csináltak? Az egész világ tudja, hogy gazdaságilag tönkretették az egész országot, helytelen és hamis volt, amit csináltak. Így nem lehet felépíteni egy gazdaságot. Gondolják, hogy ezt ők belátnák? Nagyon nehéz azt mondani, hogy hibáztunk. Általában ez a Szentlélek nélkül nem megy.

Erre a Szentlélekre várakozhatunk.

Ahol a Szűzanya közel van hozzánk, ott a Szentlélek is közel van.

Összeülünk a háziszentélyünkben és azt mondjuk:

— Szűzanya, ajándékozz nekünk valamit a Te Szentlelkedből! Légy most közel hozzánk! Add, hogy a szívünk ne legyen kemény, hanem megismerhessük, mit akar a Jóisten nekünk most mutatni. Engedd, hogy megismerjük, hogy mik voltak a mai nap nagy ajándékai!

És akkor elmondjuk egymásnak ezeket az ajándékokat. Ilyen az esti imánk a gyermekeinkkel, ezt a szülőknek is szabad: egyszerűen visszaemlékezni arra, hogy mit éltünk át. A Szentlélek fényében szemléljük a napot. Ez bizonyára a legnagyobb karizma, amit kaptunk. Biztos, hogy minden karizmának, amit a Jóisten ajándékozott nekünk, örülünk. Ez Schönstattnak egy egészen különleges karizmája, amit mi pedig az Egyháznak szeretnénk ajándékozni: a társam mögött lássuk meg a Jóistent.

A társunkkal együtt szemlélni a napot, és egymással felfedezni, hogy hogyan vezetett a nap folyamán a Jóisten.

Akkor azt mondja a mennyei Atya nekünk:

— Ma közel voltam hozzátok, mindennek, amit megéltetek, megvan az értelme. Én, a nagy Isten adok mindennek értelmet, amit megéltetek. Annak is, ami fájtnak, megadom az értelmét, a hibáknak is, amit egymásnál megéltetek, Én adom az értelmét. Kívánom, hogy szeressétek egymást!

Ez az isteni vezetés értelme: még jobban szeressünk.

Ha átéltem egy csalódást, látom mögötte a Jóistent. Mit mond Isten?

„Azt szeretném, hogy még inkább szeress!”

Itt van egy leégett bécsi szelet. Mit mond ezáltal a Jóisten a feleségnek? Azt mondja: Vegyél egy új szakácskönyvet, mert a szerető feleség jól tud főzni és mindig tanul!

És mit mond a Jóisten a férjnek az odaégett bécsi szelet által? Szeretném, ha még inkább szeretnéd a feleségedet! Vagy: Tegyél rá ketchupot!

Akkor az egész napot Isten fényében éljük meg.

De az isteni fénynek különböző fokai vannak.

Azt kívánjuk magunknak, hogy ez a fény egyre ragyogóbb legyen.

Jöjj Szentlélek, mutasd meg a mai nap titkos találkozásait Istennel!

A háziszentélyek hálózata

Az Egyháznak már nincs zárt térsége. Tehát már nem mondhatjuk, hogy Magyarország keresztény. Még van néhány útszéli kereszt, sok téren még van a Szűzanyának szobra, de holnap ez már másképp lesz. Ez azt jelenti,

hogyan holnap a nyilvánosság ugyanígy tartozik a mohamedánokra, mint a buddhistákra is. Egész Európában így van és így lesz ez nálunk is. Az Egyház számára a probléma az, hogy a légkör már nem keresztény.

Az élőlény megfelelő légkör nélkül nem tud fejlődni. Megfigyelhetjük a növényeknél, ha a környezet károsult, akkor az élet nem szűnik meg, csak gyengébb lesz. A fákon a levelek kisebbek lesznek, vagy kevesebb lesz stb.

István megmagyarázhatja nekünk, hogy ennek milyen kihatása van. Ugyanez érvényes az állatra és az emberre is.

Hasonló valami történik a vallásos élettel is. Az a vallásos élet gyengülőben van. Nem hal meg rögtön, de gyengébb lesz, lassan, fokozatosan elhal.

Tehát a keresztény élet problémája hasonló a környezet és a légkör problémájához. Az életnek szüksége van erre a környezetre.

Mi a mi utunk? Mi a Szentlélek útja?

A mi utunk a háziszentély. Ez azt jelenti, hogy a Szűzanya odajön hozzánk a házunkba. Nálunk lakik, szeretetszövetséget köt velünk és a házunkban vallásos légkör van. De ez nem elég. Ez nem azt jelenti, hogy találtunk egy utat arra, hogyan tud egy család jól, keresztény módon élni, hanem arról van szó, hogy új keresztény légkört, környezetet hozunk létre. Ennek érdekében nem elég egy keresztény ház, mert túl kicsi. Tehát összekapcsoljuk a házakat egymással, barátságot kötünk egyik háztól a másikig, nagy távolságokból összejövünk, meglátogatjuk egymást és egy kegyelmi összeköttetést hozunk létre. Gyakorlatban ez azt jelenti, hogy az egyik család azt mondja a másiknak: mi értetek imádkozunk és hozunk áldozatot, Isten előtt hivatkozhattok ránk. Hordozunk benneteket imáink és áldozataink révén, ezért ha van valami problémátok, mondjátok meg nekünk. Ez a jövő Egyházának a modellje: a házak hálója.

A háló csomói a házak, melyek nem függenek a távolságtól, mert kegyelmi összeköttetésben állnak egymással. Képzeljük el: a családok egyszer egész Európából összejönnek egymással. Az egyik azt mondja a másiknak: hordozunk benneteket, Isten előtt hivatkozhattok ránk. A kegyelmi tőkébe való hozzájárulásunkat odaajándékozunk értetek, de ilyesmit a saját körinkben kezdünk el. Ez még nem keresztény Európa. Tehát képzeljük el egyszer, hogy építjük ezt a hálót és a postának nagy haszna van belőlünk, mert sokat telefonálunk. És ez jó! Később, majd ha az interneten keresztül is közlekedünk egymáshoz, akkor konferenciát tartunk. Miért ne?! Akkor egy külön világot építünk egyik háztól a másikig. Ez a szeretet világa, az öröm világa és a béke világa. A régi birodalom elveszett és a szeretet hálója

által meghódítunk egy új, keresztény Európát. Ez a titok és ezt kínáljuk fel az Egyháznak. Tehát a titok abban áll: a nyilvánosság befolyásolása helyébe a szeretet lép be. Ahol az Egyház hatalma helyébe az egymás fölötti öröm lép. Hogyan néz ki ez a szeretet hálója? Az egyik telefonál a másiknak, Juli mondja Katinak:

— Jaj de fáj ez az élet! Fáj a fejem, fáj a férjem, fájnak a gyerekek és esik az eső, de te, Kati, fény vagy az életemben! (Jól mondtam?)

Ebben a hálóban egymás feletti új öröm keletkezik: az egyik nagynak látja a másikat és ezt meg is mondja neki. Mindenki ebbe a hálóba szeretne bekerülni, mert itt az egyik a másiknak azt mondja: „Jónak talállak!” Ezt még gyakorolnunk kell!

Szép lenne például, amikor ünnepelünk valakit, mindenki megmondaná az ünnepeltnek, hogy mi tetszik benne! Teret kell engednünk az egymás feletti örömmek. Olyan társadalomban élünk, ahol nagy teret kap a kritika. A szeretet hálójában saját életstílus van és ez az életstílus azt jelenti, hogy örööm telik benned, hordozlak téged.

Ez azt jelenti, hogy Isten előtt állunk és azt mondjuk Neki: küldhetsz nekünk szenvedést, melyet Ritáért fogunk felajánlani.

A keresztény élettörvényekről van szó és ezt kínáljuk fel az Egyháznak.

1. Felépítjük ezt a hálót.

2. A hálót pedig felkínáljuk az Egyháznak.

Ha összegyűjtöttük a tapasztalatokat, beszélünk a püspökkel, és megmondjuk neki, hogy így kell egy plébániát felépíteni. A plébánia tehát nemcsak egy templomból és egyéb épületből áll, hanem házakból, melyek összeköttetésben állnak egymással. Ahol az egyik örül a másiknak, ahol az egyik azt mondja a másiknak: hordozlak téged.

A nyilvános légkör elveszett és az Egyház jövője a szeretet hálójában lesz.

Házaink maguk is a szeretet központjaivá válnak. Ezek a házak vonzóak, aki odajön, jól érzi magát. A Schönstatt-mozgalom magyarországi honfoglalása idején a házak kis centrumokká váltak, ahol az emberek jól érezték magukat.

A püspöknek felkínáljuk ezt. A modern emberek nem mennek mindig a plébániára, de a szomszédba szívesen, ha meghívják (kávé, kis bor, kis beszélgetés). Két ember, akiknek problémájuk van a házasságukkal, csak akkor megy a plébániára, ha mindig odamegy, különben nem megy oda. De talán a munkahelyén, barátjával beszél erről.

Ez a plébániának egy más képe. Egyik pap kérdezi a másiktól:

— Mekkora a plébániád?

— 12 ház — válaszol a másik, és ilyen házra gondol.

Tehát a jövő Egyházának modelljéről van itt szó. Ahol régebben egy zárt keresztény térség volt: a jövőben a házak hálója lesz. A házak között kapcsolat van, melyet a Szentlélek hoz létre: öröme telik egyiknek a másikban, hagyja a másikat olyannak lenni amilyen, nem irigykedik a másokra azért, mert saját magában is öröme telik. Egyik hordozza a másikat, imán és áldozaton keresztül.

Tehát nem csak a családi lelkipásztorkodásról van szó, hanem az Egyház új alapjáról. Az Egyház új alapja a háló, mely kapcsolatba lép a plébániatemplommal. Minden ház vasárnaponként összejön. Amit mi itt Schönstattban csinálunk, az a jövő Egyházának a modellje. A mások fölötti öröm karizmája. Az embernek megvan az érzése: kérhetsz valamit és nem lesz belőle dráma. Vannak viszont olyan emberek, akiktől mindent lehet kérni és akkor egy keresztény dráma jön létre. Az emberek azt mondják: igenis én kész vagyok arra, hogy neked segítek, mert keresztény vagyok, igaz ugyan, hogy nehezemre esik, de számodra minden áldozatot meghozok. Ilyen embereket csak egyszer kérünk, mert nem szeretnénk hibásak lenni abban, hogy túl gyorsan szentek legyenek. Nincs lelki dráma, hanem segítség... És ez jó! Közülünk mindenki minden probléma nélkül segítséget kérne a másiktól, komoly dolgokban is. Belsőleg nem jönne létre probléma és ez jele annak, hogy a szeretet hálója már létrejött. Tehát ha közülünk valaki maghal és nincs elég a kegyelmi tőkében ahhoz, hogy a mennybe jusson, mert ez a fiú nem elég jó..., akkor jön a Szűzanya és azt mondja X-nek és Y-nak: Tudsz segíteni? De ez azt jelenti: szenvedni kell érte.

A válasz az lesz: természetesen! Ez szép! Mindenki kész a keresztet befogadni a másik számára. Ez szép és erre mi képesek vagyunk. Néha persze nagy lélegzetet veszünk, aztán csináljuk. Ez a jövő Egyháza, ahol egyik a másikért odaáll Isten elé. Ahol Krisztus még egyszer újra születik a nagylelkű emberek szívében. Közülünk mindenki magától értetődően a keresztre megy, vagy mindegyikünk ad a kegyelmi tőkébe a másikért hozzájárulást. Imádkozunk, ha fáj valami, ha szenved a másik, ha nehéz a munkája. Szép lenne, ha mi a Szűzanyának lehetnénk a kedvenc eszközei. A Szűzanyának szüksége van ránk, az európai nagy hálónak valamelyik pontján, és ha hozzánk jön és azt kérdezi: leterhelhetnék-e benneteket valahol Spanyolországban; vagy Oroszországban van egy probléma, eljöttök velem a keresztre? Vagy menjek a németekhez?

Mit válaszolunk: „Természetesen a kegyelmi tőke a mi dolgunk, de ha pénz kell, akkor a németekhez, a Renovabishoz kell menni.” Ez a mi utunk! „Természetesen a németek jó fiúk, erős, jóakarátú fiúk... De nálunk szent királyi család is volt.” Így beszélgetünk a Szűzanyával. Van mit adnunk az Egyháznak.

Az Egyház elvesztette a zárt térségét, elvesztette a politikai uralmát, elvesztette az anyagi hatalmát, de az Egyháznak van jövője: újra fog élni a szeretet hálójában, a házak hálójában, melyek a Szűzanyával kötött szeretszövetségben egymással összeköttetésben vannak. Ahol az egyik házi-szentély kapcsolatban van a másikkal és ahol egy egészen meghatározott szellem, Lélek van: Szentlélek van! Ez a Szentlélek felismerhető az egymás feletti örömben és abban, hogy készek vagyunk egymásért áldozatot hozni.

Azt nevezik szeretetnek, ha készek vagyunk egymás számára a Szűzanyának áldozatot adni.

A Szentlélek még felismerhető abban is, hogy béke van közöttünk. Mindenkinek megvan az érzése, hogy elfogadnak olyannak, amilyen vagyok. Ez a háló vonzóvá fog válni, mert ez egy bizonyos stílust hoz létre. Aki érintkezésbe kerül ezzel a hálóval, annak megvan az az érzése, van itt valaki, aki örül nekem.

Lehetek olyan, amilyen vagyok: hordoz valaki. Ez azt jelenti, hogy ez a háló nagyon sok embert meg fog nyerni, mert itt szebb, mint máshol a világban.

Az apostoli Lélek

Az apostolok Pünkösdkor egy jelentős megtapasztalásra tettek szert: új módon látták Jézust. Nem valami újat láttak, hanem más módon látták Őt. És ehhez, hogy új módon lássák Jézust, ehhez valami más is tartozott, hogy ami öbennük volt, azt továbbadják. Azt már mi is megéltük, hogyha valaminek örültünk, akkor teljesen magától jön, hogy ezt másokkal is közöljük. Másként látunk másokat, másképpen beszélünk velük. Valami kiárad belőlünk, és keresi a másikat. Ez ott is lehet, ahol egészen csendes, halk az öröm. Ahol nagy örömről telik saját magunkban vagy egy szeretett másik személyben. Akkor szeretnénk valami olyat tenni, ami jót tesz másoknak.

Az a tűz, ami égett az apostolokban Pünkösdkor, az a Lélek, aki bennünk is él. Ha a Lélek lejön ránk, akkor magunkat új fényben látjuk. A dolgokat, a lakásunkat is új fényben látjuk. A társunkat is, és közölni akarjuk

másokkal is azt az örömet, ami egymásban telik. Egy boldog házaspár: apostoli házaspár.

Itt rejlik az élet titka. Amikor két embernek öröme telik egymásban, akkor egymásnak akarják ajándékozni magukat. Ez történik akkor is, amikor testileg egyesülnek. Így keletkezik az új élet. Ha férj és feleség egymásnak ajándékozta magát, új emberi élet jön létre. És örömük telik egymásban. Ezért mondhatjuk, hogy a házassági aktusnál is működik a Szentlélek. Ő ajándékozta nekünk a másokra irányuló mozgást, az örömet, amit a társunkban lelünk. És arra indít bennünket, hogy a társunknak ajándékozzuk magunkat. A Szentlélektől van az is, hogy örülünk gyermekeinknek.

A Lélek gyümölcsének tekinthetjük különösképpen a békét. Mi a béke? A béke a helyes rendben való megnyugvás, pihenés. Ahol béke van, ott mindenki lehet olyan, amilyen. Ahol béke van, ott azt mondja az egyik a másiknak: „Lehetsz olyan, amilyen vagy! Így fogadlak el.” Ez nagyon szép. A békének a legmélyebb alapja egy megismerési folyamatban van. Ez nagyon érdekes. Most nem a szeretetről van szó. Nem a kapcsolatról beszélünk, hogy „Édesem, gyere, szeretlek!”, „Barátom, gyere, veled akarok dolgozni!”, hanem egy megismerési folyamatról van szó. Ez azt jelenti, hogy azt mondom a másiknak: „Lehetsz olyan, amilyen vagy!” Ennek az észlelése, hallása nyugalmat teremt. A Szentlélek megmutatja nekem a másikat. És nagynak mutatja. Nyugalom tölti el a szívemet, amikor látom a másikat. Pl. nyílik az ajtó, és nem Anna jön be, hanem egy állat. Egy méter magas, két és fél méter hosszú. Farka is van. Fekete-sárga csíkos, és nagyon simulékony a mozgása. Igazán szimpatikus. Mindenki látja, és mindenki mondja: olyan szép vagy. Erra a tigris így szól: „Ugye, én is azt gondolom. De mindenki fél tőlem. Önök nem félnek? Soha senki még nem mondta nekem, hogy „Te lehetsz ilyen!” Szabad nekem tigrisnek lennem?” „Természetesen igen. Nálunk itt van a Szentlélek, és örülünk, hogy ilyen vagy!” Akkor leül a tigris a székre, és mondja: „Rita, kicsit félek. Ez a szék veszélyes.” Rita: „Nem baj ha tönkremegy, van másik. Foglaljon csak helyet!” Tigris: „És tényleg, mindenki azt mondja, hogy nekem igazán szabad tigrisnek lennem?” És a mancsával megsimogatja a hasát. „Most jól érzem magam.” Látják, ez a béke! „Mégis inkább lefekszem a padlóra.” Így is tesz, és dorombolni kezd, mint egy macska... Ha az egyik ránéz a másokra és mondja: „Lehetsz olyan, amilyen vagy!”, akkor béke van közöttük.

A világban ez általában nem így van. Az egyik uralkodni akar a másikon. Értik? Ha azt mondom, hogy te nyugodtan lehetsz ilyen, akkor nem akarok uralkodni a másikon. Akkor örülök annak, amit látok.

Kérem szépen ezek az osztrákok, akik a múltban itt voltak, mit akartak? Vagy azok, akik most keletre másfél millió magyar fölött uralkodnak, mit akarnak? Vagy azok, akiknek Afrikában gyarmataik voltak, mit akartak ott? Miért nem mondták a feketéknek, hogy lehettek ilyenek?

Jézus korában a Földközi-tenger térségében nagy béke volt. A rómaiak uralkodtak a népek felett. Minden országba elküldtek egy légiót. Katonailag abszolút fölényben voltak, és ha valahol nyugtalanság kezdődött, lecsaptak. És az egész térségben béke volt, „római béke”. Hála Isten, ezek az idők elmúltak. Az amerikaiak is megpróbálták ezt. A világ nagy békehatalma akartak lenni. De nem sikerült. A vietnámi háború gondoskodott róla. Nem ez a békéhez vezető út. A békéhez a Szentlélek vezet, amikor a másikat a fényében megmutatja nekünk. Megnézzük egymást és azt mondjuk: „Tetszel nekem, nyugodtan lehetsz ilyen, örülök Neked!” Elfogadjuk a másikat, és kipihenjük magunkat nála. Ha fáradt valamelyikünk, és párnát szeretne, hát odamegy a tigrishez és így szól: „Szabad?” Tigris: „Természetesen.” És akkor a tigrisre teszi a fejét. Mire a tigris: „Nem zavar!”... Látják, ha a másikat olyannak látom amilyen, kipihenhetem magam nála, akkor béke van. Az a döntő, hogy hogyan látom őt. Ez azt is jelenti, hogy tisztelet van bennem az ő sajátossága iránt. Ez az észlelés, megismerés kérdése. És ez a Szentlélek adománya.

A nevelésben is van egy titok. Minden gyermekünk más és más. Mindegyikben van bizonyos eredetiség. Nem elég, hogy a jót meglátjuk gyerekeinkben, hanem megengedjük, örülünk a gyerekek sajátosságainak is. Ez az alapvető beállítottság, hogy „lehetsz ilyen”, meghozza a népek közötti békét, létrehozza a békét a családokban és az egyházban is.

Mindig egy kicsit nehéz és nem szép, ha valaki át akarja vinni sajátosságát valaki másra. És egy egészséges ember védekezik is ez ellen. Nem érzi jól magát, lerázza magáról az igát. A béke a Szentlélek adománya, azt is mondhatjuk, hogy a gyümölcse, amikor a Szentlélek nagynak láttatja velünk a másikat. A másikat viszont csak akkor lehet nagynak látni, ha nem irigy ember. Az irigy sajnálja a másiktól azt, amije van. Ez mindig akkor következik be, ha valakinek saját magában nem telik öröme. Akinek saját magában nem telik öröme, nem tud békében lenni. Figyeljék meg, azok, akik irigyek, megzavarják a békét, mindig agresszívek lesznek. Sokan, akik szídják a pápát, irigyek. De ha egy kicsit mélyebbre nézünk, sokan, akik szídják a pápát, nem mondanak szívből igent saját magukra. De ugyanez áll az egyházban az ún. konzervatív körökre is, akik állandóan támadják az ún. haladókat. Ezek arról a korról álmodnak, amikor az egyház uralkodott min-

den fölött. Sokáig vártak. Amikor a kommunizmus eltűnt, azt remélték, hogy az egyház uralma jön el. De csalódtak. Jaj, de fáj! Egy egészen új világ jött, és nem egy új középkor. A legújabb kor, mely „még” nem keresztény. Most sokan bizonytalanok, és mert bizonytalanok, lekicsinylik a többieket. Ez a lekicsinylés tendencia onnan jön, hogy saját magukban nem telik örömük.

Képzeld el, hogy otthon nálunk lakik a Szűzanya. Ez azt jelenti, hogy a mi házuk az ő lakása. Amikor hazamegyünk, ő örül, hogy megjöttünk. Azt mondja: „Örülök, hogy Nálad lehetek!” Látják? Akkor nem kell senkit lekicsinyelni, és létrejön a béke. Olyannak látjuk egymást, amilyenek vagyunk, és örömünk telik egymásban.

Nem lenne szép, ha ezt gyakorolnánk egy kicsit, hogy felkészüljünk a Szentlélek működésére? Egymásra nézünk és azt mondjuk egymásnak: „Lehetsz ilyen.”

Kívánjuk, hogy ez az egyes népek között is sikerüljön; hogy az egyik nép a másikra néz és örömük telik egymásban.

Mi a mi kis családjukban azt tesszük, amit Európa nagyban. Egymásra tekintünk, és örülünk a másik eredetiségének. Ez egy egészen egyszerű elv, ez a béke titka. Ránézek a másikra, és örülök annak, hogy olyan, amilyen.

Kedves barátaim! Lélektanilag tekintve mi erre képtelenek vagyunk. Ez egyszerűen túl nehéz. Ehhez a Szentlélekre van szükségünk. Másképp nem megy. Nem megy az ég és a föld összes jóföltételével sem. Végül mégis megmarad az agresszivitás és a félelem. Amint kinyílik az ajtó, már félni is kezdünk: Ki fog bejönni? Valószínűleg nem egy tigris, hanem Anna. De nem vagyunk biztosak benne. Ki tudja? És félünk. Ahol félelem van, ott nincs béke. Tehát a béke a Lélek adománya.

A másikra nézünk, és Isten látatja velünk a másik eredetiségét. Ezt a Szentlélek csinálja, és akkor kipihenhetjük magunkat egymásnál. Érzik a problémát? Jóföltétellel ezt nem lehet csinálni. A Léleknek kell adnia. Ez az! Nagyon szép, hogy mi, emberek, ezt nem tudjuk; hogy várnunk kell. Imádkozunk és kérnünk kell a „cönákulumban”, ahogy az apostolok is tették. Kívánjuk, hogy a háziszentélyünk egy cönákulum legyen; hogy jöjjen hozzánk a Lélek. Ha jön, akkor örömünk telik egymásban.

A Lélek még valami mással is megajándékoz bennünket. Azt az örömet, amit egymásban találunk, szeretnénk továbbadni.

TARTALOMJEGYZÉK

Isten akaratának megismerése	1
Mi után vágyódunk, mi mozgat bennünket?	2
A kor szavának értelmezése	4
A magyarok nyugtalansága: a dolgokhoz való új viszony	5
A boldogság kulcsa: Általad és Érted!	10
Kapcsolatokat építünk.....	14
Jót mondunk egymásról és egymásnak	15
Erős gyerekek nevelése	18
Az Istennel való élet.....	22
Az ösztönök megnevelése	28
A szeretet Lelke.....	30
Szabad emberek nevelése és vezetése	32
Kentenich atya karizmája.....	35
Az új világ hódítói: a szeretet házai	37
A Lélek és a házasság	45
A Szentlélek egy új fény	51
Mária segít.....	54
A házak hálózata	56
Az apostoli Lélek	60